

Πού βρίσκεται το διεθνές χρέος;

Είναι δυνατή η ελάφρυνση του δημόσιου χρέους; Τι δείχνει η ιστορία δανεισμού της χώρας μας και σε ποια συμπεράσματα οδηγούμαστε με βάση τα σημερινά δεδομένα και την πορεία... των αριθμών;

ΕΡΕΥΝΑ σελ. 10-11

FREE PRESS

ΟΠΑ

NEWS

www.aueb.gr/opanews

Τεύχος 14 / Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2017

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Τα Οικονομικά του Αθλητισμού

στα πανεπιστημιακά έδρανα

Συμβολή διεθνών παραγόντων στο πρώτο μεγάλο συνέδριο για τα Οικονομικά των Σπορ από την ερευνητική ομάδα AUEB Sports Analytics Group του Τμήματος Στατιστικής του ΟΠΑ.

ΘΕΜΑ σελ. 4-5

Έλλειψη εμπιστοσύνης σε κυβερνήσεις, επιχειρήσεις, ΜΜΕ και ΜΚΟ

Συγκλονιστικά είναι τα ευρήματα μεγάλης έρευνας που έγινε σε 28 χώρες της υψηλίου με τη συμμετοχή 33.000 ανθρώπων, οι μισοί από τους οποίους δεν εμπιστεύονται πλέον καθόλου θεσμούς που αποτελούν το θεμέλιο της κοινωνίας.

ΕΡΕΥΝΑ σελ. 8-9

Η παρακαταθήκη του Μαρασλή στο ΟΠΑ

Ένα απόγευμα με τις απογόνους του ευεργέτη του ΟΠΑ Γρηγορίου Μαρασλή.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ σελ. 16

Ευστάθιος Τσοτσορός

«Χρειαζόμαστε μια εκπαιδευτική επανάσταση»

Ο πρόεδρος του Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια μιλάει για την κοινή πορεία ακαδημαϊκού και επιχειρηματικού κόσμου.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ σελ. 7

Υψηλότερες διεθνείς διακρίσεις για τα μεταπτυχιακά του ΟΠΑ

Με ένα νομοσχέδιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές να έχει προαναγγελθεί, όπως και σειρά ακόμη θεσμικών αλλαγών στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών μετράει διακρίσεις, καθώς για μία ακόμη χρονιά κατατάσσεται ανάμεσα στα 300 κορυφαία Business Schools σε παγκόσμιο επίπεδο, προσφέροντας μερικά από τα καλύτερα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της υψηλίας. Στο φόντο αυτό, η Σύνοδος Πρυτάνεων των ΑΕΙ συνεδρίασε στην Αλεξανδρούπολη και ζήτησε από την ηγεσία του υπουργείου Παιδείας συναίνεση και θεσμοθέτηση αλλαγών στα πανεπιστήμια κατόπιν διαλόγου.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ σελ. 3

Σεβασμός, Διάλογος και Συναίνεση

Εμμανουήλ Γιακουμάκης
Πρύτανης του ΟΠΑ

Παρά τη συνταγματική κατοχύρωση του αυτοδιοίκητου, τα πανεπιστήμια δεν στερήθηκαν ποτέ τον ασφυκτικό εναγκαλισμό του αρμόδιου υπουργείου. Με το πρόσχημα της αναβάθμισης της ανώτατης παιδείας, με το ακριβές επιχείρημα «εγώ βάζω τα λεφτά» και με την αφελή αντίληψη ότι η ιστορία τώρα ξεκινά, κάθε υπουργός, πλην εξαιρέσεων, φαίνεται να εμφορείται από μια «μανία» υπερ-ρύθμισης σε θέματα λειτουργίας των πανεπιστημίων, αλλάζοντας ακόμα και πρόσφατες ρυθμίσεις, αντί να επικεντρώνεται σε έναν ρόλο που θέτει το πλαίσιο αρχών λειτουργίας, ορίζει τους στρατηγικούς στόχους και εξασφαλίζει αξιόπιστους μηχανισμούς αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και επιδόσεων των πανεπιστημίων.

Βέβαια, για να μην αδικούμε τους υπουργούς Παιδείας, η αντίληψη αυτή είναι γενική στην ελληνική επικράτεια. Η οικογένεια δυσπιστεί για το αν μπορεί το παιδί να επιτύχει χωρίς την αυστηρή καθοδήγησή της. Το κεντρικό κράτος δυσπιστεί για την ικανότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο προϊστάμενος δυσπιστεί για την αποτελεσματικότητα του υφισταμένου. Και το αποτέλεσμα είναι γνωστό. Ένας

συγκεντρωτισμός παραλυτικός και αναποτελεσματικός. Μια κοινωνία διαπαιδαγωγημένη στη μη ευθύνη.

Η παράδοση αυτή έχει συντελέσει ώστε ο διοικητικός οργανισμός του υπουργείου Παιδείας να εξειδικεύεται σε μια διεκπεραίωση αναρίθμητων γραφειοκρατικών διαδικασιών, αντί να είναι ένας επιτελικός μηχανισμός εξειδικευμένος στη σύνταξη πολιτικών για την Παιδεία, όπως συμβαίνει στις περισσότερες χώρες της Ένωσης. Και, βέβαια, η δυσμορφία αυτή έχει τις επιπτώσεις της στην αποτελεσματικότητα των πολιτικών που ασκούνται στον χώρο της Παιδείας.

Σε αυτές τις συνθήκες, τα πανεπιστήμια αναζητούν «ανάσες» ευελιξίας σε θεσμικό και οικονομικό επίπεδο, και συχνά στα όρια αυτής της ευελιξίας αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες με απρόσμενα θετικά αποτελέσματα. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί και η επιτυχία του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην οργάνωση και λειτουργία υψηλής στάθμης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Δεν είναι μόνον οι δυο πρόσφατες μεγάλες διεθνείς διακρίσεις που επιβεβαίωσαν και φέτος την επιτυχή δουλειά που συντελείται τα τελευταία

σαράντα χρόνια στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στον τομέα των μεταπτυχιακών σπουδών. Αναφέρονται στη διεθνή λίστα κατάταξης Eduniversal, που το κατατάσσει ανάμεσα στα 300 καλύτερα Business Schools σε παγκόσμιο επίπεδο, και στη λίστα Quacquarelli Symonds (QS), που το κατατάσσει ανάμεσα στα 250 κορυφαία Ιδρύματα παγκοσμίως που παρέχουν Μεταπτυχιακά Προγράμματα Πλήρους Φοίτησης στο επιστημονικό πεδίο της Διοίκησης Επιχειρήσεων (full-time MBAs). Οι διακρίσεις είναι πολλές και, όπως πάντα, οφείλονται στη σκληρή δουλειά του ακαδημαϊκού προσωπικού του πανεπιστημίου.

Σε αυτές ακριβώς τις συνθήκες, που επιδεινώνονται λόγω της ακραίας υποχρηματοδότησης, τα πανεπιστήμια εξακολουθούν να κρατούν την επιστημονική τους παρουσία σε υψηλότατα επίπεδα, καταλαμβάνοντας υψηλές θέσεις στις διεθνείς λίστες αξιολόγησης. Όταν λοιπόν επιχειρούνται παρεμβάσεις, όπως αυτή για τις μεταπτυχιακές σπουδές, είναι αυτονόητες προϋποθέσεις ο Σεβασμός, ο Διάλογος και η Συναίνεση. Γιατί το χτίσιμο θέλει χρόνο και κόπο, ενώ το γκρέμισμα είναι εύκολο και συχνά καταστροφικό.

ΟΠΑ NEWS

Εφημερίδα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Free Press, Τεύχος 14
Ιστοσελίδα:
www.aueb.gr/oranews

Εκδότης
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Διεύθυνση – Αρχισυνταξία
Σταθακόπουλος Βλάσης

Επιμέλεια ύλης
Εργαστήριο Επιχειρησιακής Επικοινωνίας (BCLab)

Συντακτική ομάδα
Θεοδωροπούλου Ελευθερία
Κακούρος Γιώργος
Καραγιάννη Πετρούλα
Κατσιώνης Χρήστος
Λυμπερόπουλος Δημήτρης
Σπανού Λιζέτα
Ψιλούτσικου Μαρίνα

Σκίτσο
Κουντούρης Μιχάλης

Επιμέλεια κειμένων
Κώστη Αντωνέτα

Γραφιστική επιμέλεια
INCONCEPT LTD

Η ENTRUST έχει επιμεληθεί τη σχεδίαση λογοτύπου της «ΟΠΑ News».

Φωτογραφίες
Φωτογραφική Ομάδα του ΟΠΑ
Αρχείο του ΟΠΑ
Image Bank

Εκτύπωση
PressiousArvanitidis
216 100 5100

Επικοινωνία
oranews@aubg.gr

Ενυπόγραφα άρθρα και απόψεις δεσμεύουν μόνον τους συντάκτες τους. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση οποιουδήποτε μέρους της ύλης της εφημερίδας, αρκεί να είναι ακριβής και να αναφέρεται η πηγή.

Το σκίτσο μας

Με συναίνεση οι αλλαγές στα μεταπτυχιακά;

Μακρά συζήτηση για το θέμα των επικείμενων αλλαγών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στη διάρκεια της Συνόδου Πρυτάνεων των ΑΕΙ

Η ανάγκη διαλόγου και συναίνεσης για την Παιδεία ήταν το μήνυμα που προέκυψε από την 83η Σύνοδο Πρυτάνεων των ΑΕΙ.

Η συζήτηση που έχει ξεκινήσει με τους φορείς της Πολιτείας για τις μεταπτυχιακές σπουδές της χώρας αναδεικνύει μια συναρπαστική, για τις μέρες μας, αλήθεια: Ιδρύματα όπως το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών κατατούν διαρκώς υψηλότερες διεθνείς ακαδημαϊκές διακρίσεις για Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που δεν αποτελούν προϊόν κρατικής χρηματοδότησης αλλά πρωτοβουλία των ίδιων των πανεπιστημίων, τα έσοδα των οποίων καταλήγουν πάλι στα Ιδρύματα για την κάλυψη των αναγκών τους.

Τη στιγμή, μάλιστα, που στην ελληνική εκπαιδευτική αγορά πολλοί φορείς κινούνται προς την παροχή προγραμμάτων κατάρτισης χωρίς καμία ακαδημαϊκότητα, το ΟΠΑ κατακτά πληθώρα διεθνών διακρίσεων, στηριζόμενο στις δυνάμεις των καθηγητών και των μελών του.

Ο σεβασμός στην ακαδημαϊκότητα και, φυσικά, στην ιδιαιτερότητα του κάθε αντικειμένου, όπως και η ανάγκη συνεργασίας και καλών σχέσεων ανάμεσα στα πανεπιστήμια και στην ηγεσία του υπουργείου Παιδείας, ήταν το ζητούμενο που επίσης προέκυψε από την τελευταία Σύνοδο Πρυτάνεων.

Στη διάρκεια των εργασιών της Συνόδου οι διοικήσεις των ΑΕΙ ζήτησαν να βασιστούν οι αλλαγές που έχουν εξαγγελθεί στα αποτελέσματα ειλικρινούς και σε βάθος διαλόγου σε όλα τα επίπεδα και για όλα τα θέματα που συζητήθηκαν.

Σχετικά με τις ανακοινώσεις του υπουργείου Παιδείας ως προς τις μεταπτυχιακές σπουδές, οι Πρυτάνεις των πανεπιστημίων ανακοίνωσαν ότι συμφωνούν με την αρχή της αποκλειστικής ευθύνης των Ιδρυμάτων για την ίδρυση, λειτουργία και διαχείριση, τον ρυθμιστικό ρόλο της Πολιτείας, τη διασφάλιση της ποιότητας, την αξιολόγηση, την κοστολόγηση, διαφάνεια, δημόσια λογοδοσία και την πρόσβαση των οικονομικώς ασθενών.

Πρωτιές σε διεθνές επίπεδο για το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η διεθνής λίστα κατάταξης πανεπιστημίων Quacquarelli Symonds (QS), με τη συμμετοχή 76.798 ακαδημαϊκών και 12.125 εργοδοτών από όλο τον κόσμο, κατέταξε το ΟΠΑ μεταξύ των κορυφαίων 250 Ιδρυμάτων παγκοσμίως που παρέχουν Μεταπτυχιακά Προγράμματα Πλήρους Φοίτησης στο επιστημονικό πεδίο της Διοίκησης Επιχειρήσεων (full-time MBAs).

Επίσης, για μία ακόμη χρονιά το πανεπιστήμιό μας κατατάσσεται από την Eduniversal ανάμεσα στα καλύτερα Business Schools σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς κρίνεται ότι προσφέρει μερικά από τα καλύτερα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της υψηλότητας.

Στην ίδια κατάταξη, που δίνει τα πέντε «αστέρια» της στα καλύτερα Business Schools του κόσμου, το ΟΠΑ κέρδισε τέσσερα «αστέρια» και κατέλαβε για

Το ΟΠΑ σταθερά στο Top 2% των Business Schools παγκοσμίως

μία ακόμη φορά κορυφαίες θέσεις στις επιστημονικές περιοχές της οικονομίας και της διοίκησης.

Στη λίστα της Eduniversal το ΟΠΑ ήταν το μόνο ελληνικό πανεπιστήμιο που κατετάγη στην κατηγορία «4 Palmes», ενώ η συνολική του επίδοση το κατατάσσει ανάμεσα σε διακεκριμένα πανεπιστήμια με συναφές αντικείμενο, όπως Imperial College London, The University of Edinburgh (Ηνωμένο Βασίλειο), Grenoble École de Management (Γαλλία), USC, UC Davis (ΗΠΑ) και NHH (Νορβηγία).

Η λίστα κατάταξης χωρίζει 154 χώρες σε 9 γεωγραφικές κατηγορίες και αξιολογεί τα πανεπιστήμια κάθε κατηγορίας λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή επιρροή και τη φήμη κάθε Ιδρύματος. Μεταξύ των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη είναι οι ακαδημαϊκές πι-

στοποιήσεις των Ιδρυμάτων, οι θέσεις που καταλαμβάνουν σε άλλες κατατάξεις, η συμμετοχή τους σε διεθνείς και εθνικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς, καθώς και οι ψήφοι των Πρυτάνεων των 1.000 συμμετεχόντων πανεπιστημίων.

Τα Οικονομικά του Αθλητισμού στα πανεπιστημιακά έδρανα

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε από τους επιστήμονες του ΟΠΑ το πρώτο μεγάλο συνέδριο για τα Οικονομικά των Σπορ.

της Λιζέτας Σπανού

Σε τι συμπεράσματα οδηγεί η οικονομική ανάλυση των ποδοσφαιρικών πρωταθλημάτων των τελευταίων ετών και πού εντάσσεται η μέθοδος του στοιχήματος και η... δύναμη της στατιστικής επιστήμης στον αθλητισμό; Είναι οικονομικά βιώσιμο το καθεστώς που επικρατεί σήμερα στις μεταγραφές των ποδοσφαιριστών παγκοσμίως; Επιτρέπουν οι σύγχρονες οικονομικές θεωρίες την ύπαρξη 16 ομάδων στη Super League;

Αυτά και πολλά ακόμη ήταν τα ερωτήματα που τέθηκαν στο μεγάλο συνέδριο για τα Οικονομικά των Σπορ, το πρώτο Sports Analytics Workshop (SAW 2106), που διοργανώθηκε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με τη συμμετοχή ενενήντα ακαδημαϊκών, αθλητών, επιχειρηματιών από τον χώρο του αθλητισμού, αλλά και φοιτητών.

Στο συνέδριο αναλύθηκε σε βάθος ένα μείζον θέμα: Ποιο είναι το μέλλον και η εξέλιξη του αθλητισμού ως οικονομικής δραστηριότητας σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Τις εργασίες του παρακολούθησαν

90 συμμετέχοντες, πολλοί προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, αλλά και άνθρωποι που εργάζονται σε μεγάλους συλλόγους, όπως η ΚΑΕ Παναθηναϊκός, στον Όμιλο ΟΠΑΠ και σε εταιρείες στοιχημάτων, όπως και σύμβουλοι επιχειρήσεων με δραστηριότητα στον χώρο του αθλητισμού (Accenture, Deloitte).

Το συνέδριο διοργάνωσε η ερευνητική ομάδα AUEB Sports Analytics Group του Τμήματος Στατιστικής του ΟΠΑ, ενώ οι εργασίες του διεξήχθησαν στις 29 και 30 Νοεμβρίου 2016 στο αμφιθέατρο της πτέρυγας Αντωνιάδου.

Όπως ανέλυσαν και οι ομιλητές στη διάρκεια του διήμερου, ο αθλητισμός είναι ένας ταχύτατα αναπτυσσόμενος οικονομικός κλάδος. Συγχρόνως, η πρόοδος της τεχνολογίας που έχει οδηγήσει σε αφθονία δεδομένων έχει δημιουργήσει ένα καινούργιο ερευνητικό πεδίο που αφορά τα Sports Analytics. Σκοπός του workshop ήταν να φέρει κοντά ανθρώπους που δουλεύουν ερευνητικά ή ενδιαφέρονται για τον χώρο του αθλητισμού μέσα από διάφορες οπτικές γωνίες (Sports Economics, Performance

Measurement, Analytics κ.ά.). Επίσης, παρουσιάστηκαν τρέχουσες ερευνητικές τάσεις και συζητήθηκαν σύγχρονες τεχνικές για την επίλυση προβλημάτων στον αθλητισμό.

Κύριος ομιλητής ήταν ο καθηγητής **Stefan Kesenne**, διεθνούς κύρους οικονομολόγος του Αθλητισμού (συγγραφέας γνωστών συγγραμμάτων πάνω στη θεωρία των Οικονομικών του Αθλητισμού), που θεωρείται από τους σημαντικότερους ερευνητές των Sports Economics και είχε ενεργό συμμετοχή στη γνωστή υπόθεση Μποσμπάν, που άλλαξε το τοπίο του επαγγελματικού αθλητισμού.

Εισηγητές του συνεδρίου υπήρξαν επίσης μέλη και επιστημονικοί συνεργάτες της ερευνητικής ομάδας Αθλομετρίας και Αναλυτικής των Σπορ του ΟΠΑ.

Μεταξύ άλλων, τα θέματα που αναπτύχθηκαν ήταν:

■ **Νέες τάσεις στα Οικονομικά του Αθλητισμού**, και συγκεκριμένα οικονομικές πρακτικές ομάδων σε σχέση με τις μεταγραφές, τα φυτώρια ομάδων και άλλα εξαιρετικά ενδιαφέροντα ζητήματα, που θα μας απασχολή-

σουν σε μεγάλο βαθμό τα επόμενα χρόνια. Ο καθηγητής Kesenne ήταν κατηγορηματικός: Το σύγχρονο καθεστώς μεταγραφών δεν είναι οικονομικά βιώσιμο και δημιουργεί στρεβλώσεις με βάση την οικονομική θεωρία, άρα δεν βοηθάει και το άθλημα, καθώς οι πολύ πλούσιες ομάδες έχουν ανεξέλεγκτη ισχύ, και αυτό οδηγεί μακροπρόθεσμα σε μείωση του ενδιαφέροντος και του ανταγωνισμού. Συνεπώς, εκτίμησε ότι σύντομα θα αλλάξει το καθεστώς μεταγραφών, κάτι που θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο άθλημα, όπως παλιότερα ο νόμος Μποσμπάν.

■ **Αγωνιστική ισορροπία και η σημασία της**, δηλαδή πώς από οικονομική, αλλά και αθλητική άποψη το να υπάρχουν σε ένα πρωτάθλημα αρκετές ικανές ομάδες εξασφαλίζει κέρδη στις ομάδες και δημιουργεί πρόσφορες οικονομικές συνθήκες.

■ **Βέλτιστος αριθμός ομάδων ενός πρωταθλήματος** με βάση την οικονομική θεωρία, ένα πρόβλημα που απασχολεί και το ελληνικό πρωτάθλημα. Για παράδειγμα, μήπως οι 16

◀ Στιγμιότυπο από την εκδήλωση

► Ο κ. Σωτήρης Δρίκος, προπονητής της Εθνικής ομάδας βόλεϊ ανδρών, αναφέρθηκε στη μέτρηση απόδοσης παικτών σε ομαδικά αθλήματα

ομάδες της Super League δεν είναι ο σωστός αριθμός για ένα οικονομικά εύρωστο πρωτάθλημα, και ποιες ευρύτερες συνέπειες μπορεί να έχει αυτό;

■ **Στατιστικά μοντέλα για το ποδόσφαιρο** με σκοπό την πρόβλεψη αποτελεσμάτων σε σχέση με το σκόρ, αλλά και τη γενικότερη μελέτη του αθλήματος και τις τακτικές του. Υπήρξε αρκετή συζήτηση σχε-

τικά με τον στοιχηματισμό και πώς η στατιστική παίζει σημαντικό ρόλο σε αυτόν, τόσο από πλευράς παικτών όσο και από πλευράς στοιχηματικών εταιρειών. Συνεπώς, διερευνήθηκε η δημιουργία μιας αγοράς εργασίας για ανθρώπους με το κατάλληλο υπόβαθρο.

■ **Μέτρηση απόδοσης αθλητών** σε διάφορα αθλήματα, μαζί με τις ιδιαιτερότητες των αθλημάτων αυτών.

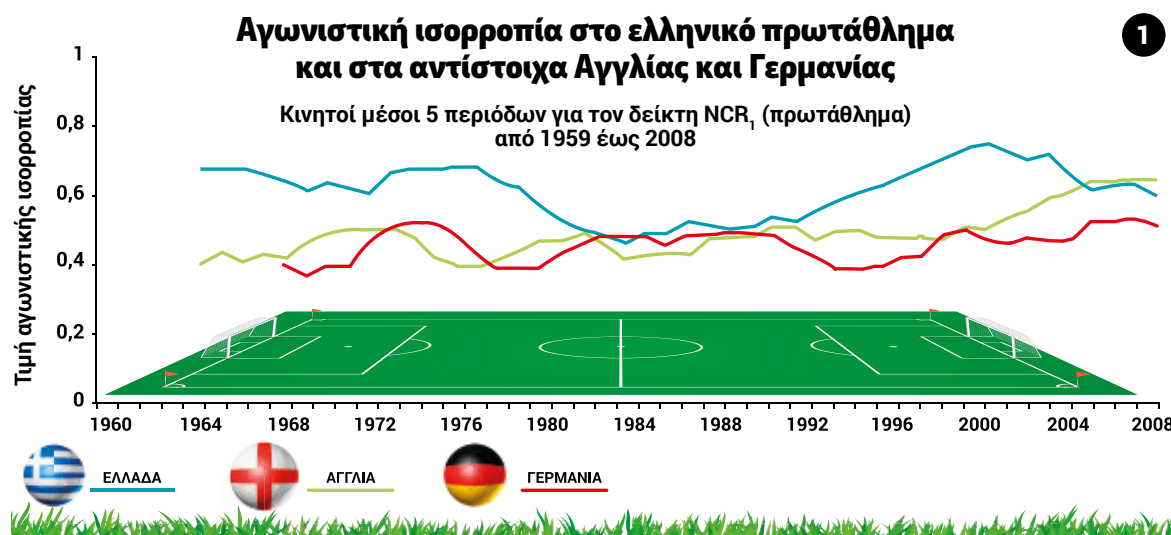
Σε αυτό το θέμα αναφέρθηκαν τόσο ο Δρ Σωτήρης Δρίκος, που είναι και ο προπονητής της Εθνικής μας ομάδας βόλεϊ ανδρών, όσο και ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Galanis Sports Data Κώστας Γαλάνης, που συλλέγει αθλητικά δεδομένα για περισσότερα από 20 χρόνια.

Ομιλητές στο συνέδριο ήταν ακόμη ο Δρ Βασίλης Μανασής και ο Δρ Τάκης Μελετάκος από το ΕΚΠΑ, όπως

και οι καθηγητές του ΟΠΑ Δημήτρης Καρλής και Ιωάννης Ντζούφρας, που υπήρξαν και οργανωτές του workshop.

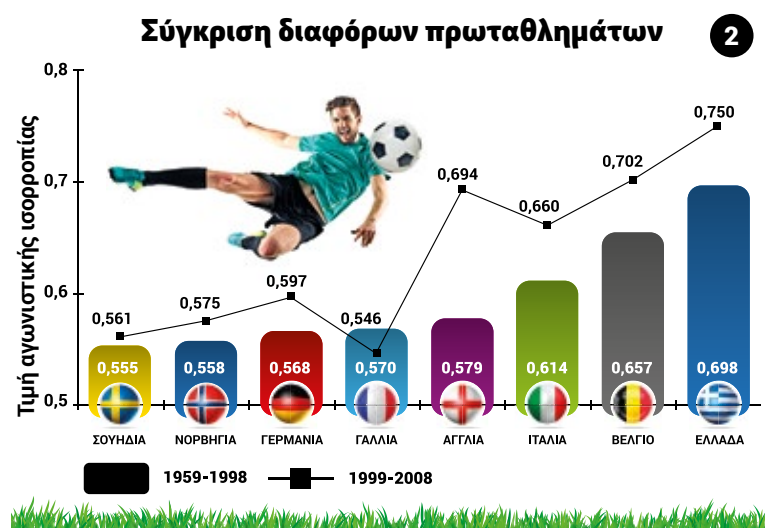
Το workshop ολοκληρώθηκε με την ευχή ακόμα μεγαλύτερης συμμετοχής την επόμενη χρονιά.

Περισσότερες πληροφορίες: aueb-analytics.wixsite.com/sports

► Τα γραφήματα παρουσιάζουν έναν (από τους αρκετούς που υπάρχουν στη βιβλιογραφία) δείκτη αγωνιστικής ισορροπίας για το ελληνικό πρωτάθλημα και άλλα πρωταθλήματα.

Όσο μικρότερος είναι ο δείκτης, τόσο πιο ισορροπημένο είναι το πρωτάθλημα, δηλαδή οι διαφορές ανάμεσα στις ομάδες είναι μικρότερες, άρα και το ενδιαφέρον μεγαλύτερο. Το ελληνικό πρωτάθλημα είναι αρκετά λιγότερο ανταγωνιστικό, εκτός ίσως από την περίοδο κοντά στο 1985, όταν ομάδες όπως η Λάρισα και ο ΠΑΟΚ είχαν κατακτήσει το πρωτάθλημα. Επίσης, ακόμα και στην Αγγλία το πρωτάθλημα τείνει να έχει λίγες ομάδες που συναγωνίζονται σε υψηλό επίπεδο. Βέβαια, από το γράφημα λείπει η περσινή αναπάντεχη εμφάνιση της Λέστερ Σίτι.

► Στο δεύτερο γράφημα η σύγκριση αφορά περισσότερες χώρες και πρωταθλήματα, ενώ αποτυπώνονται διαφορετικές περιόδους. Το ελληνικό πρωτάθλημα εμφανίζει τον μικρότερο ανταγωνισμό, κάτι που στην ουσία οδηγεί σε μειωμένο ενδιαφέρον. Από οικονομική άποψη, θα πρέπει κανείς να ενδιαφέρεται να αυξήσει τον ανταγωνισμό (άρα να μειώσει τον δείκτη) για να δημιουργήσει ένα ελκυστικό «προϊόν» για τους φίλαθλους «πελάτες».

Πώς κινείται η... μπάλα

Η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει τη δυνατότητα να μαζεύει κανείς εύκολα και με αυτόματο τρόπο τεράστιους όγκους δεδομένων. Σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα η τεχνολογία επιτρέπει να ξέρουμε ανά πάσα στιγμή (στην ουσία 20 φορές ανά δευτερόλεπτο) πού βρίσκεται η μπάλα και κάθε ποδοσφαιριστής, και συνεπώς να μελετάμε θέματα όπως η τακτική της ομάδας και κατά πόσο υλοποιούνται όσα έχουν σχεδιαστεί, αλλά και την κόπωση των παικτών και άλλα στοιχεία της φυσικής τους κατάστασης.

Για παράδειγμα, υπάρχει η δυνατότητα χρήσης τεχνολογίας των wearables, δηλαδή εμφανίσεις που συλλέγουν μετρήσεις από κάθε ποδοσφαιριστή σε πραγματικό χρόνο, και έτσι ο προπονητής μπορεί να ξέρει ανά πάσα στιγμή την κατάσταση των παικτών του. Στο Μουντιάλ του 2014 στη Βραζιλία αποφασίστηκε να επιτραπεί η χρήση τους, όχι όμως και η εκμετάλλευ-

ση των δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, με το σκεπτικό ότι έτσι θα δημιουργούνταν συγκριτικό πλεονέκτημα για τις ομάδες με αυτήν τη δυνατότητα. Ένα άλλο παράδειγμα αφορά δεδομένα από το NBA στις ΗΠΑ, όπου για όλα τα σουτ υπάρχει καταγραφή της θέσης απ' όπου έγιναν, αν ήταν επιτυχημένα, ποιος παίκτης σε ποιο χρονικό σημείο του αγώνα τα εκτέλεσε, πού βρισκόταν ο πλησιέστερος αντίπαλος (αν είχε πίεση δηλαδή) και άλλες τέτοιες λεπτομέρειες. Τα δεδομένα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να χαρτογραφηθούν συνήθειες παικτών και τακτικές δυνατότητες, π.χ. πώς αντιδρά κάποιος παίκτης κάτω από χρονική πίεση κ.λπ.

Τα παραδείγματα χρήσης τέτοιων δεδομένων είναι πάρα πολλά και προφανώς δεν μπορούν να εξαντληθούν σε αυτό το άρθρο. Στις ΗΠΑ συνέδρια σχετικά με Sports Analytics συγκεντρώνουν πάνω από 3.500 συνέδρους.

Μάθετε ελληνικά και ανταμειφθείτε!

Μια δυναμική startup απόφοιτης του ΟΠΑ προσφέρει διαδικτυακά μαθήματα ελληνικών σε τουρίστες, που κερδίζουν εκπτώσεις σε μαγαζιά της χώρας μας.

Μάθετε ελληνικά και ανταμειφθείτε με εκπτώσεις στα μαγαζιά της Ελλάδας, συμβουλευούν τους τουρίστες οι εκπρόσωποι του Glossopolis, μιας επιτυχημένης νεοφυούς επιχείρησης που ξεκίνησε το 2013 και πλέον ανοίγει φτερά και εκτός της χώρας μας.

Οι εκπρόσωποι της εταιρείας ενώνουν... διαδικτυακά τουρίστες και ελληνικές επιχειρήσεις με όχημα τα ελληνικά, ενώ έχουν ήδη προσελκύσει ταξιδιώτες από 118 διαφορετικές χώρες και ελπίζουν να επεκταθούν άμεσα σε Γαλλία και Ισπανία, καθώς οι γλώσσες των χωρών αυτών και διάφοροι προορισμοί τους είναι αρκετά δημοφιλείς στην Ευρώπη.

Η ιδέα ανήκει στην απόφοιτη του MBA International του ΟΠΑ **Αθηνά Πήττα**, η οποία αποφάσισε να κάνει μία επιχειρηματική κίνηση με τριπλό όφελος: να βοηθήσει την τοπική οικονομία, να μάθει στους τουρίστες που έρχονται στη χώρα μας ελληνικά και να γίνει η ίδια επιτυχημένη επιχειρηματίας.

«Πώς γίνεται ο Γιαν από την Ολλανδία να μιλήσει με την κυρία Τασία στην ελληνική αργκό; Πώς γίνεται ο φούρνος της γειτονιάς να αποκτήσει μεγαλύτερο εισόδημα ερχόμενο από το εξωτερικό; Πώς γίνεται ένας ταξιδιώτης να γνωρίσει την αυθεντική ελληνική κουζίνα συμμετέχοντας ενεργά σε αυτή; Μα φυσικά με το Glossopolis», σχολιάζουν οι εκπρόσωποι της εταιρείας μιλώντας στην «ΟΠΑ News».

Έτσι, οι τουρίστες που συμμετέχουν στα ιντερνετικά μαθήματα ελληνικών της startup μπορούν να επισκεφτούν μια σειρά από συνεργαζόμενες επιχειρήσεις και, μιλώντας ελληνικά, να έχουν εκπτώσεις στις τιμές προϊόντων και υπηρεσιών.

Ο χρήστης εισέρχεται στην πλατφόρμα και αποκτά πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό, που διδάσκει την καθομιλουμένη ελληνική γλώσσα σε βασικό επίπεδο, αλλά και πολλές φράσεις αργκό που χρησιμοποιούν μόνον οι ντόπιοι και κανένα βιβλίο δεν μπορεί να του διδάξει. Ακόμη, ο ταξιδιώτης έχει πρόσβαση σε μια σειρά από συστάσεις για

επιχειρήσεις και επαγγελματίες με τους οποίους συνεργάζεται το Glossopolis (εστιατόρια, μπαρ, ταξί κ.λπ.). Όταν λοιπόν επισκεφτεί τις εν λόγω επιχειρήσεις, δείξει το κουπόνι του Glossopolis στο προσωπικό και προβεί σε κάποια αγορά μιλώντας ελληνικά, παίρνει έκπτωση ως ανταμοιβή για την προσπάθειά του. Με αυτόν τον τρόπο, όχι μόνο μαθαίνει μία ξένη γλώσσα με καινοτόμο τρόπο, αλλά εξοικονομεί και χρήματα κατά τη διάρκεια της παραμονής του στη χώρα. Από την άλλη πλευρά,

Οι εκπρόσωποι της εταιρείας ενώνουν... διαδικτυακά τουρίστες και ελληνικές επιχειρήσεις με όχημα τα ελληνικά, ενώ έχουν ήδη προσελκύσει ταξιδιώτες από 118 διαφορετικές χώρες.

οι τοπικές επιχειρήσεις έχουν πρόσβαση σε ένα δυναμικό και ποιοτικό αγοραστικό κοινό, όπως είναι αυτό των τουριστών.

Ουσιαστικά, το Glossopolis παρέχει υπηρεσίες γλωσσικού τουρισμού σε επισκέπτες που θέλουν να γνωρίσουν τους ντόπιους και να αποκτήσουν μία διαφορετική εμπειρία με τον τόπο μέσω της ελληνικής γλώσσας, και παράλληλα ενισχύει τις τοπικές επιχειρήσεις με εισόδημα από το εξωτερικό. Ακόμη, δίνει τη δυνατότητα σε tour operators και ξενοδοχεία να προσφέρουν στους πελάτες τους μια μοναδική τουριστική εμπειρία στην Ελλάδα, κάνοντάς τους πιο ανταγωνιστικούς στην αγορά.

Η νεοφυής επιχείρηση συνεργάζεται

με tour operators και ταξιδιωτικά γραφεία του εξωτερικού, στα οποία παρέχει πρόσβαση στην πλατφόρμα της έναντι vouchers με τα οποία προμηθεύουν τους πελάτες τους, όπως και με τοπικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα, συγκεντρώνοντας επισκέπτες από όλο τον κόσμο.

Επιδιώκοντας να επεκτείνει το δίκτυο των επιχειρήσεων με τις οποίες συνεργάζεται, το Glossopolis απευθύνεται σε όλες τις επιχειρήσεις που θέλουν να χαρίσουν μια μοναδική ταξιδιωτική εμπειρία σε πελάτες τους που είναι τουρίστες.

Περισσότερες πληροφορίες:
glossopolis.com
info@glossopolis.com

Σε κοινή πορεία

επιχειρηματικός κόσμος και ακαδημαϊκή κοινότητα

Να επανακαθορίσουμε γνώσεις και δεξιότητες ως απάντηση στην αβεβαιότητα του τεχνοοικονομικού μετασχηματισμού, προτείνει ο πρόεδρος του Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια.

Μια «εκπαιδευτική επανάσταση» που θα οπλίσει με δεξιότητες τους πολίτες τού αύριο, διαμορφώνοντας παράλληλα το νέο τοπίο στην αγορά εργασίας, περιγράφει ο πρόεδρος του Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια, κ. **Ευστάθιος Τσοτσόρος**, σε συνέντευξη που παραχώρησε στην «ΟΠΑ News». Ο κ. Τσοτσόρος αναφέρεται, ακόμη, στη συνεργασία του Ομίλου ΕΛΠΕ με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στην κοινή τους πορεία για ανάπτυξη δεξιοτήτων των νέων της χώρας μας.

■ **Γνώσεις και εξειδικευμένες δεξιότητες αποτελούν το «διαβατήριο» ενός νέου για μία επιτυχημένη επαγγελματική πορεία. Με ποιον τρόπο επενδύει ο Όμιλός σας στη νέα γενιά; Και πώς μπορούν μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι να συνεργαστούν με πανεπιστήμια, με οφέλη και για τις δύο πλευρές;**

Αφού σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση, ήθελα αφενός να καταθέσω κάποιες σκέψεις και προβληματισμούς στο πλαίσιο των γενικότερων εξελίξεων, και αφετέρου να σας ενημερώσω για τις θέσεις του Ομίλου ΕΛΠΕ στα καίρια ζητήματα για τη νέα γενιά που θέσατε.

Η απάντηση στην ερώτησή σας προϋποθέτει ορθή κατανόηση της σημερινής πραγματικότητας. Ζούμε σε έναν κόσμο που σηματοδοτείται από αβεβαιότητα, αστάθεια και βαθιές αλλαγές τις οποίες διαμορφώνει ο μεταβαλλόμενος τεχνοοικονομικός μετασχηματισμός που βιώνουμε.

Στο πεδίο διαμόρφωσης και ανάπτυξης των οικονομικοκοινωνικών δομών, καταρχήν των ανεπτυγμένων οικονομιών, καθώς και των συνεπειών στις λοιπές περιοχές του πλανήτη, οι παράμετροι που καθορίζουν τη λεγόμενη Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση και οι δράσεις και πολιτικές στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής είναι που θα καθορίσουν τις εξελίξεις κατά τις προσεχείς δεκαετίες, η κατανόηση των οποίων αποτελεί αναγκαία και ικανή προϋπόθεση που θα διασφαλίσει τη χρήση των τρομακτικών τεχνολογικών ευκαιριών, καθώς και των δυ-

νητικά αρνητικών επιπτώσεων στον κόσμο της εργασίας.

Για να «υπηρετηθεί» ο κόσμος της διάδοσης και επικράτησης της νοημοσύνης, του γενετικού σχεδιασμού, της αμφισβητούμενης και ευάλωτης ιδιοκτησίας και ασφάλειας δεδομένων, χρειάζεται μια εκπαιδευτική επανάσταση ώστε να προετοιμάσει τις δεξιότητες του αύριο και να διαμορφώσει το πλαίσιο αξιολόγησης των οικονομικών και κοινωνικών επιδόσεων του κόσμου που έρχεται (ήρθε;).

Είναι, νομίζω, αναγκαίες σκέψεις για προβληματισμό και επανακαθορισμό των γνώσεων, των ικανοτήτων και των εξειδικευμένων δεξιοτήτων που αποτελούν το «διαβατήριο» ενός νέου για είσοδο στην επαγγελματική περιπέτεια και σε καμία περίπτωση για εφησυχασμό για σταθερή και διαρκή επαγγελματική πορεία.

■ **Ποιες είναι οι στρατηγικές κινήσεις του Ομίλου ΕΛΠΕ για το άμεσο μέλλον;**

Ο Όμιλός μας, παρακολουθώντας τη ραγδαία μεταβαλλόμενη σύγχρονη πραγματικότητα, έχει διαμορφώσει μια αναπτυξιακή στρατηγική στο πλαίσιο της οποίας ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και η διατήρηση του επιπέδου τεχνογνωσίας σε διεθνές ανταγωνιστικό πλαίσιο αποτελούν τις κεντρικές προτεραιότητες.

Όπως όλοι οι μεγάλοι όμιλοι παγκοσμίως, συνεργάζεται με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα, σε μια προσπάθεια σύζευξης της επιχειρηματικότητας με την ακαδημαϊκή κοινότητα, εκεί όπου παράγεται η γνώση και καλλιεργούνται νέες ιδέες.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιεί δράσεις δίνοντας ευκαιρίες σε νέους ανθρώπους να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να βελτιώσουν τις γνώσεις τους. Ο Όμιλός μας χορηγεί υποτροφίες σε άριστους πτυχιούχους προκειμένου να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, δίνει τη δυνατότητα σε νέους ανθρώπους να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία στο πλαίσιο των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, επιβραβεύει κάθε χρόνο πρωτοετείς φοιτητές όμορων δήμων

Ο Πρόεδρος της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., κ. Ευστάθιος Τσοτσόρος

«Χρειάζεται μια εκπαιδευτική επανάσταση ώστε να προετοιμάσει τις δεξιότητες του αύριο».

με εξαιρετικές επιδόσεις, πραγματοποιεί εκπαιδευτικές επισκέψεις στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις Ασπροπύργου και Ελευσίνας, επιχορηγεί πρόγραμμα περιβαλλοντικής επιμόρφωσης σε μαθητές απομακρυσμένων περιοχών για θέματα σεβασμού περιβαλλοντικής κληρονομιάς και αειφόρου ανάπτυξης και, σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς φορείς, συνδιοργανώνει διαλέξεις ανάπτυξης δεξιοτήτων σε τομείς όπως η επιχειρηματικότητα, το μάρκετινγκ και η διαπροσωπική επικοινωνία.

■ **Ποια είναι τα επόμενα βήματα της συνεργασίας σας με το ΟΠΑ; Έχει αποδώσει τους πρώτους καρπούς;**

Εδώ και αρκετά χρόνια ο Όμιλος ΕΛΠΕ έχει μια σημαντική συνεργασία με το ΟΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, διευρύνουμε τη συνεργασία μας με την ενίσχυση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, την απονομή υποτροφιών και τη συνδιοργάνωση διαλέξεων με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων των νέων.

Βαθιές ρωγμές

**στο παγκόσμιο
κοινωνικό συμβόλαιο**

**Φόβο και έλλειψη
εμπιστοσύνης
σε κυβερνήσεις, επιχειρήσεις,
ΜΜΕ και ΜΚΟ δείχνει
έρευνα σε 28 χώρες.**

του Δημήτρη Λυμπερόπουλου και της Μαρίνας Ψιλούτσικου

Οι πολίτες έχουν χάσει την εμπιστοσύνη τους προς τους θεσμούς, τις επιχειρήσεις και τα ΜΜΕ σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγκλονιστικά είναι τα αποτελέσματα έρευνας που διεξάγεται για 17η χρονιά σε 28 χώρες της υψηλίου με τη συμμετοχή 33.000 ανθρώπων, οι μισοί από τους οποίους δεν εμπιστεύονται πλέον καθόλου θεμελιώδεις θεσμούς.

Από την έρευνα Edelman Trust Barometer για το 2017 προκύπτει ότι στα 2/3 των χωρών από τις οποίες αντλεί απαντήσεις (μεταξύ των οποίων, ωστόσο, δεν βρίσκεται η Ελλάδα) λιγότεροι από τους μισούς εμπιστεύονται ότι οι κυβερνήσεις, οι επιχειρήσεις, τα ΜΜΕ και οι ΜΚΟ θα κάνουν το σωστό. Οι αριθμοί είναι αμείλικτοι και στο σύνολο του πληθυσμού: μόνο το 15% πιστεύει ότι το σύστημα δουλεύει, το 53% πιστεύει το αντίθετο, ενώ το 32% αμφιταλαντεύεται. Περισσότεροι από τα 3/4 των συμμετεχόντων στην έρευνα συμφωνούν ότι το σύστημα μεροληπτεί υπέρ των πλουσίων και ισχυρών εις βάρος των συνηθισμένων ανθρώπων.

Η διαφθορά, η παγκοσμιοποίηση, η ταχύτητα με την οποία αλλάζουν οι αγορές και οι επιχειρήσεις εδραιώνουν

μία συστημική απειλή κατά της προσωπικής ασφάλειας. Προφανώς, δεν είναι σύμπτωση πως η απειλή αυτή καταγράφεται εντονότερα στον γενικό πληθυσμό σε σχέση με το «πληροφορημένο» κοινό, όσους δηλαδή έχουν πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υψηλότερο εισόδημα, ηλικία 25-64 και φροντίζουν να ενημερώνονται για το επιχειρείν και την πολιτική.

«Εκείνο που μας ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα ζώα είναι η ικανότητά μας να χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ αγνώστων χρησιμοποιώντας σύμβολα, όπως τα κράτη, οι θεσμοί, οι οργανισμοί, οι εταιρείες και το χρήμα», γράφει ο καθηγητής Ιστορίας Yuval Noah Harari στο βιβλίο του «Sapiens: Μια σύντομη ιστορία του ανθρώπου». Η εμπιστοσύνη μεταξύ αγνώστων είναι το θεμέλιο της κοινωνίας μας, η πηγή της εξέλιξής μας και η αναγκαία συνθήκη για την επι-

**«Η έλλειψη
κοινωνικών και
θεσμικών δικλίδων
ασφαλείας δίνει
πρόσφορο έδαφος σε
κινήματα λαϊκισμού
τροφοδοτούμενα από
τον φόβο».**

βίωσή μας. Αν δεν εμπιστευόμαστε το «σύστημα», τότε δεν υπάρχει συνεργασία και δεν υπάρχει κοινωνία. Σήμερα όλα τα σημάδια δείχνουν ότι έχουμε πάψει να εμπιστευόμαστε το σύστημα.

«Έχουμε ξεφύγει από το σημείο όπου η εμπιστοσύνη είναι απλώς μια παράμετρος στην αγορά ενός προϊόντος ή στην επιλογή εργασίας. Αποτελεί πλέον αποφασιστικό παράγοντα για τη δυνατότητα λειτουργίας μιας κοινωνίας», διαπιστώνει ο Richard Edelman, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Edelman. «Η έλλειψη κοινωνικών και θεσμικών δικλίδων ασφαλείας δίνει πρόσφορο έδαφος σε κινήματα λαϊκισμού τροφοδοτούμενα από τον φόβο», συμπληρώνει ο ίδιος.

Αν τα απόλυτα νούμερα είναι δυσόιωνα, τα συγκριτικά είναι... ακόμα περισσότερο. Η εμπιστοσύνη μειώνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια και παρουσιάζει πτώση σε όλες τις κατηγορίες που μετρήθηκαν σε σχέση με το 2016. Δεν πρόκειται για συγκυρία, αλλά για τάση. Οι άνθρωποι περιχαράκωνονται. Το 53% των συμμετεχόντων στην έρευνα δήλωσαν ότι δεν κάθονται να ακούσουν καν ανθρώπους ή οργανισμούς με τους οποίους διαφωνούν. Η ψυχολογία έχει εντοπίσει εδώ και δεκα-

«Πρώτον, μη βλάψεις»

Οι 5 κυριότερες ενέργειες επιχειρήσεων που μπορούν κατεξοχήν να βλάψουν την εμπιστοσύνη σ' ένα καλύτερο μέλλον

Ερώτημα στο μισό δείγμα από σύνολο γενικού πληθυσμού 28 χωρών.
«Απ' όσα μπορεί να κάνουν επιχειρήσεις, τι θα έβλαπτε περισσότερο την εμπιστοσύνη σας σ' ένα καλύτερο μέλλον; (Επιλέξτε έως και 5)». Πηγή: 2017 Edelman Trust Barometer.

ετίες την confirmation bias ως την ασυνείδητη τάση να δίνουμε μεγαλύτερη σημασία σε πληροφορίες που ενισχύουν την ήδη διαμορφωμένη άποψή μας. Σήμερα όμως αυτό γίνεται απολύτως συνειδητό. Έτσι, δημιουργείται ένας κόσμος αυτοαναφοράς, όπου είναι σχεδόν τέσσερις φορές πιθανότερο να αγνοήσει κανείς πληροφορίες που στηρίζουν μία αντίθετη από τη δική του άποψη. Εκείνο το «διαφωνώ με αυτό που λες, αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να το λες» φαντάζει πλέον πολύ μακρινό.

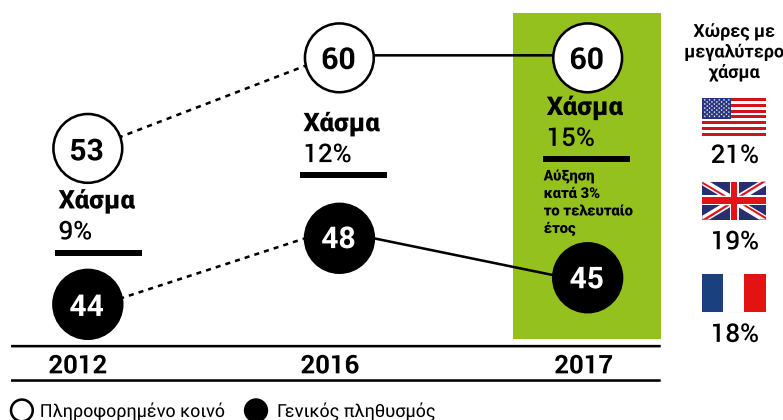
Ενδιαφέρουσα είναι η σύγκριση της εμπιστοσύνης που απολαμβάνει κάθε θεσμός-φορέας εξουσίας και οι προσδοκίες που υπάρχουν από αυτόν. Ένας στους δύο δεν έχει καμία εμπιστοσύνη σε πρόσωπα και θεσμούς.

Λιγότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες στην έρευνα δήλωσαν ότι εμπιστεύονται κυβερνήσεις (41%) και ΜΜΕ (43%), ενώ οριακά πάνω από τους μισούς εμπιστεύονται επιχειρήσεις (52%) και ΜΚΟ (53%).

Σε επίπεδο προσώπων, μόνο το 37% θεωρεί αξιόπιστα τα ανώτατα στελέχη των επιχειρήσεων, το 43% θεωρεί αξιόπιστους τους εκπροσώπους των ΜΚΟ και μόνο το 29% πιστεύει το ίδιο για τους αξιωματούχους της κυβέρνησης. Οι ειδικοί, ακαδημαϊκοί και τεχνοκράτες, θεωρούνται οι πλέον αξιόπιστοι, σε ποσοστό 60%. Ωστόσο, το εύρημα δεν είναι τόσο ενθαρρυντικό αν ληφθεί υπόψη ότι εξίσου αξιόπιστος θεωρείται ο μέσος άνθρωπος. Φαίνεται πως, κατά μία έννοια, αποδυναμώνεται η έννοια της αυθεντίας και ο ρόλος της στην κοινωνία. Σε αυτό συνηγορεί το εύρημα ότι, σε σχέση με τα αντίστοιχα στοιχεία του 2016, ο μέσος άνθρωπος έχασε μόλις 3 πο-

2017: Διεύρυνση του χάσματος εμπιστοσύνης

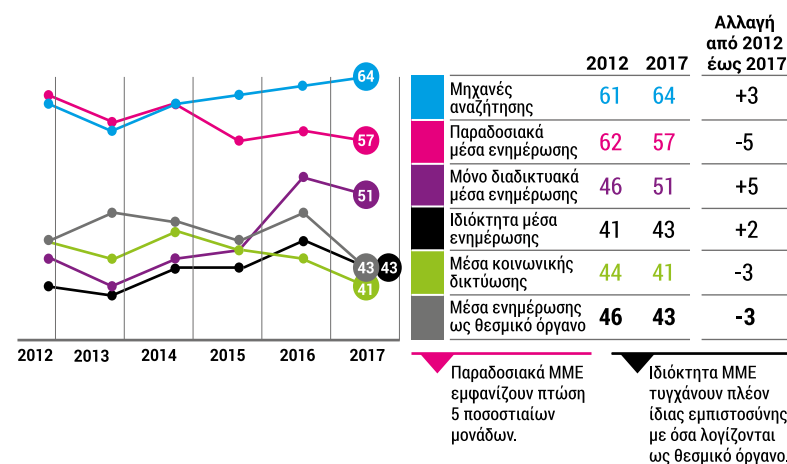
Ποσοστά εμπιστοσύνης προς κυβερνήσεις, επιχειρήσεις, ΜΜΕ, ΜΚΟ από το 2012 έως το 2017

Ο δείκτης εμπιστοσύνης προκύπτει ως ο μέσος όρος της εμπιστοσύνης που επιδεικνύει μια χώρα στους 4 θεσμούς (κυβέρνηση, επιχειρήσεις, ΜΜΕ και ΜΚΟ). Δείγμα 25 χωρών. Πηγή: 2017 Edelman Trust Barometer.

Παραδοσιακά ΜΜΕ παρουσιάζουν απότομη κάμψη

Ποσοστά εμπιστοσύνης προς πηγές γενικών ειδήσεων και ενημέρωσης

Ερώτημα στο μισό δείγμα από σύνολο γενικού πληθυσμού 25 χωρών: «Προς αναζήτηση γενικών ειδήσεων και ενημέρωσης, πόσο εμπιστεύεστε κάθε είδος πηγής, από το 1 έως το 9; Όπου 1: «Δεν τρέφω καμία εμπιστοσύνη» και 9: «Τρέφω μεγάλη εμπιστοσύνη»». Πηγή: 2017 Edelman Trust Barometer.

σοστιαίες μονάδες στην αξιοπιστία του, ενώ οι ειδικοί από 5 έως 7, οι αξιωματούχοι και οι εκπρόσωποι των ΜΚΟ από 5 έως 6 και τα στελέχη επιχειρήσεων από 10 έως 12.

Παρ' όλα αυτά, στις επιχειρήσεις φαίνεται να εναποτίθενται οι περισσότερες προσδοκίες για το μέλλον. Μεταξύ αυτών που αμφισβητούν το σύστημα υπάρχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη ότι οι επιχειρήσεις είναι σε θέση να αναλάβουν δράση. Είναι πιθανώς εκείνες που τους απογοήτευσαν λιγότερο ή εκείνες από τις οποίες είχαν εξαρχής λιγότερες προσδοκίες.

Αυτό δεν σημαίνει πως δεν υπάρχει γενικότερο αίτημα για ενίσχυση των κανόνων στο επιχειρείν, ούτε ότι οι επιχειρήσεις δεν έχουν συμμετοχή στην καλλιέργεια κοινωνικών φόβων. Άνθρωποι παγκοσμίως ανησυχούν ότι θα χάσουν τη δουλειά τους λόγω έλλειψης εκπαίδευσης και δεξιοτήτων (60%), ξένων ανταγωνιστών (60%), μεταναστών που εργάζονται για λιγότερα χρήματα (58%), μεταφοράς επιχειρηματικής δραστηριότητας σε φθηνότερες αγορές (55%) και αυτοματισμού (54%). Δεν είναι συμπτωματικό ότι η παράμετρος που συνδέεται περισσότερο με την οικοδόμηση εμπιστοσύνης προς τις επιχειρήσεις είναι το «να μεταχειρίζονται καλά τους υπαλλήλους τους», το οποίο ξεπερνά κατά πολύ τις οικονομικές παροχές.

Ο φόβος προκαλεί δυσπιστία και η δυσπιστία προκαλεί φόβο. «Είναι η τέλεια καταιγίδα», παρατηρεί η Stephanie Lvovich, υψηλόβαθμο στέλεχος της Edelman. «Σε ένα τέτοιο κλίμα, ήπιες κοινωνικές ανησυχίες εξελίσσονται σε πλήρως ανεπτυγμένους φόβους, που παρακινούν τις δράσεις, τις επαναστάσεις και τις δραματικές μεταφορές εξουσίας που παρατηρούμε στις βασικές αγορές της Δύσης», συνεχίζει.

Είναι οι τεχνολογικές αλλαγές που οδήγησαν στην απομυθοποίηση των θεσμών και στην ανύψωση του μέσου ανθρώπου; Είναι η ύπαρξη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που καθιστά τη γνώμη του καθενός εξίσου σημαντική με τη γνώμη των ειδικών και πιο αξιόπιστη από τη γνώμη των ΜΜΕ; Είναι η αδυναμία των θεσμών να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να διαχειριστούν ηθικά και συνετά την εξουσία τους; Το βέβαιο είναι πως βρισκόμαστε ενώπιον μιας καθολικής επιταγής για μια νέα Αναγέννηση, πάντα με επίκεντρο τον άνθρωπο, αλλά μέσα από διαφορετική θεώρηση. Οι ερευνητές προτείνουν τη μετακίνηση από το μοντέλο που λειτουργούσε «για τους ανθρώπους» σε ένα μοντέλο που θα λειτουργεί «μαζί με τους ανθρώπους».

Επιτελική σύνοψη της έρευνας είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: www.edelman.com/trust2017

Διεθνές χρέος

Μια συζήτηση με τον καθηγητή του ΟΠΑ
Νίκο Χριστοδουλάκη

του Γιώργου Κακούρου

Τον τελευταίο καιρό το θέμα της ελάφρυνσης του ελληνικού δημόσιου χρέους έχει αναχθεί σε κύριο αίτημα της ελληνικής κυβέρνησης στις συζητήσεις της με τους θεσμούς (ΕΕ, ΕΚΤ, ΔΝΤ), η έκβαση των οποίων μέλλει να καθορίσει την αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας και, φυσικά, την κατάσταση της κοινωνίας. Πολλοί (μεταξύ των οποίων και το ΔΝΤ, με ιδιαίτερα έντονο τρόπο) ισχυρίζονται ότι δεν είναι βιώσιμο το ελληνικό χρέος σε αυτό το επίπεδο, και η εικόνα της διαχρονικής εξέλιξής του (βλ. **Διάγραμμα 1**) πράγματι δεν προδιαθέτει θετικά.

Είναι όμως εφικτή μια ελάφρυνση του ελληνικού χρέους; Έχει ξαναγίνει κάτι αντίστοιχο στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον;

«Βέβαια. Μειώσεις χρέους στην ιστορία έχουν υπάρξει πάρα πολλές», λέει ο κ. **Νίκος Χριστοδουλάκης**, καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. «Μπορούμε να τις κατατάξουμε σε τρεις κατηγορίες. Στην πρώτη αποφασίζει το ίδιο το ενδιαφερόμενο κράτος, όταν δεν μπορεί πια να πληρώσει την εξυπηρέτηση του χρέους. Κηρύσσει μονομερή χρεοκοπία, και η χώρα αποκόπτεται από τις διεθνείς αγορές, αλλά και τους εγχώριους πιστωτές για πολλά χρόνια, ενδεχομένως δεκαετίες. Η Ελλάδα έκανε την τελευταία μονομερή πτώχευση την περίοδο 1932-1936. Έκτοτε, για να μπορέσει να δανειστεί ξανά από τις διεθνείς αγορές σε δικό της εθνικό νόμισμα, πέρασαν 62 χρόνια. Ξαναβγήκε το 1998. Άλλες χώρες

υποφέρουν λιγότερο ή περισσότερο από αυτόν τον αποκλεισμό. Στη δεύτερη γίνεται διεθνής συμφωνία μεταξύ χώρας και πιστωτών, είτε απευθείας είτε μέσω διεθνών οργανισμών και κυρίως του ΔΝΤ, για απομείωση του χρέους. Ωστόσο, συνοδεύεται σχεδόν πάντα από ειδικά προγράμματα προσαρμογής, τα οποία επεξεργάζεται το ΔΝΤ και περιλαμβάνουν βαρύτερους όρους δημοσιονομικής λιτότητας και εκτεταμένων ιδιωτικοποιήσεων, που συνήθως αφορούν το σύνολο των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας. Η τρίτη περίπτωση, πιο ήπια, αλλά πολύ πιο σπάνια, περιλαμβάνει μια «βελούδινη» απομείωση του χρέους, χωρίς ειδικά προγράμματα προσαρμογής, δηλαδή συμφωνείται μεταξύ πιστωτών και κρατών να μειωθούν τα χρέη χωρίς να υπάρξουν ειδικές κυρώσεις στο μέλλον. Γίνεται μόνον όταν υπάρχει βέβαιη προοπτική ταχείας οικονομικής ανάκαμψης. Τέτοια περίπτωση ήταν η ρύθμιση του γερμανικού χρέους το 1953, μετά την οποία εκτοξεύτηκε η γερμανική οικονομία – έχει όμως πολλές ιδιομορφίες, μη επαναλήψιμες. Άλλη τέτοια περίπτωση απομείωσης υπήρξε αυτή του Εκουαδόρ (Ισημερινού) πριν μερικά χρόνια, αλλά για μικρό σχετικά ποσοστό του χρέους και όταν η οικονομία είχε αρχίσει να μπαίνει σε τροχιά ανάπτυξης, από την οποία οι πιστωτές προσδοκούσαν πολύ περισσότερα οφέλη συγκριτικά με τις απώλειες που θα επέφερε η μείωση».

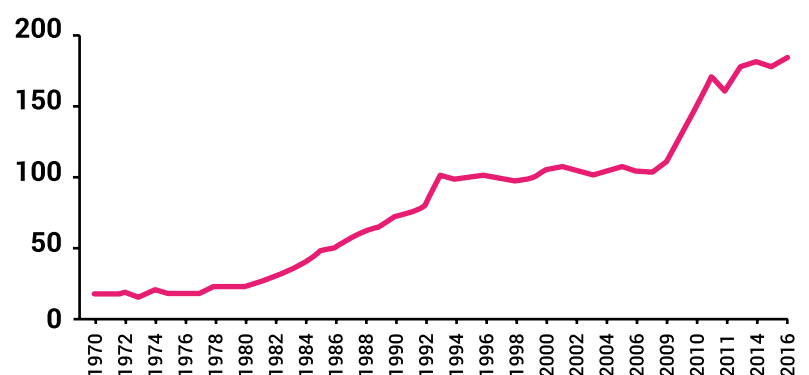
Ας ρίξουμε όμως μια ματιά στη σημερινή κατάσταση χρέους σε ολόκληρο τον κόσμο. Σύμφωνα με τη μελέτη «Debt and (not much) deleveraging»

Είναι εφικτή μια ελάφρυνση του ελληνικού χρέους; Έχει ξαναγίνει κάτι αντίστοιχο στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον;

(Φεβρουάριος 2015) του McKinsey Global Institute, δεν επαληθεύτηκαν οι προσδοκίες ότι μετά την κρίση του 2008, που υπήρξε η μακρότερη και βαθύτερη περίπτωση παγκόσμιας ύφεσης μετά τον Β΄ Παγκόσμιο, οι οικονομίες των χωρών θα εφαρμόζαν στρατηγικές μείωσης των χρεών με απομόχλευση. Απεναντίας, το χρέος ακολουθεί ακόμη ανοδική πορεία σε όλες σχεδόν τις χώρες, τόσο σε απόλυτους όρους όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ. Αυτό δημιουργεί νέους κινδύνους για αρκετές χώρες, περιορίζοντας ταυτόχρονα τις αναπτυξιακές προοπτικές σε πολλές άλλες.

Συγκεκριμένα, το διεθνές χρέος αυξήθηκε από 142 τρις. δολάρια το 2007 (269% του παγκόσμιου ΑΕΠ) σε 199 τρις. δολάρια το 2014 (286% του παγκόσμιου ΑΕΠ). Στις ανεπτυγμένες οικονομίες το δημόσιο χρέος αυξήθηκε υπέρμετρα, αλλά η απομόχλευση του ιδιωτικού τομέα υπήρξε περιορισμέ-

1 Το ελληνικό χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ (%) από το 1970 έως σήμερα

νη, με συνέπεια το δημόσιο χρέος σε διεθνές επίπεδο να εκτιναχθεί την επταετία μετά το 2007 στα 25 τρισ. δολάρια, ενώ σε πολλές χώρες εξακολουθεί να αυξάνει με ταχείς ρυθμούς. Για τις περισσότερες υπερχρεωμένες χώρες θα απαιτούνταν απίθανα μεγάλες αυξήσεις στο πραγματικό ΑΕΠ ή εξαιρετικά βαθιές μειώσεις των δημοσιονομικών ελλειμμάτων προκειμένου να αρχίσει απομόχλευση. Χαρακτηριστική είναι η κατάσταση της Κίνας, που θεωρείται από τις ισχυρότερες οικονομίες σήμερα, εντούτοις το συνολικό της χρέος τετραπλασιάστηκε, από 7 τρισ. δολάρια το 2007 σε

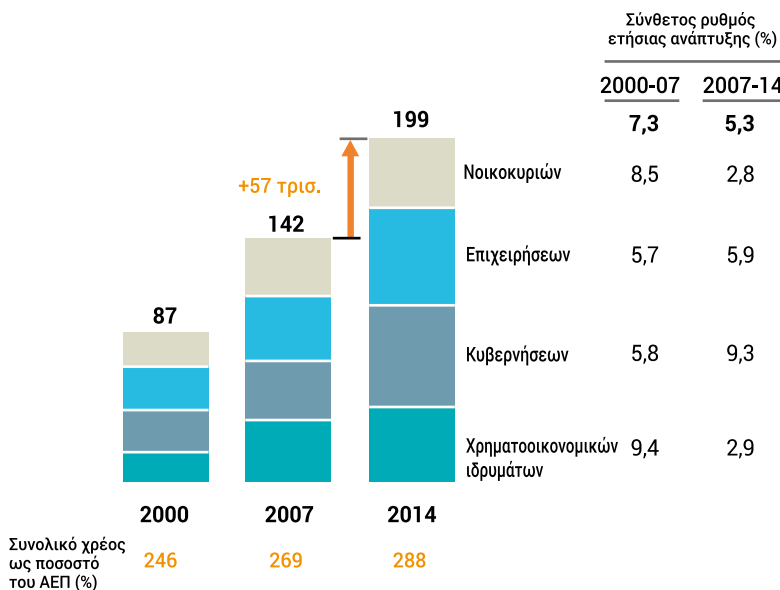
28 τρισ. δολάρια το 2014 (282% του ΑΕΠ της).

Στο **Διάγραμμα 2** φαίνεται η αύξηση του διεθνούς χρέους από το 2000 έως το 2014. Η άνοδος του δημόσιου χρέους κατά το διάστημα αυτό οφειλόταν στο γεγονός ότι οι κυβερνήσεις χρηματοδότησαν τη διάσωση των τραπεζών επί κρίσης, κυρίως μεταξύ 2007 και 2014. Στην ίδια μελέτη αποτυπώνεται η μεταβολή του χρέους χωρών ως ποσοστού του ΑΕΠ (2007-2014). Μόνο 5 χώρες μείωσαν το χρέος τους: Ισραήλ κατά 22%, Σαουδική Αραβία 14%, Αργεντινή 11%, Αίγυπτος 9% και Ρουμανία 7%, ενώ για την Ινδία δεν υπήρξε μεταβολή. Το χρέος όλων των υπόλοιπων χωρών αυξήθηκε. Για μερικές, μάλιστα, η μεταβολή ξεπέρασε το 70%: Ισπανίας κατά 77%, Κίνας 83%, Πορτογαλίας 100%, Ελλάδα 103%, Σιγκαπούρης 129% και Ιρλανδίας 172%.

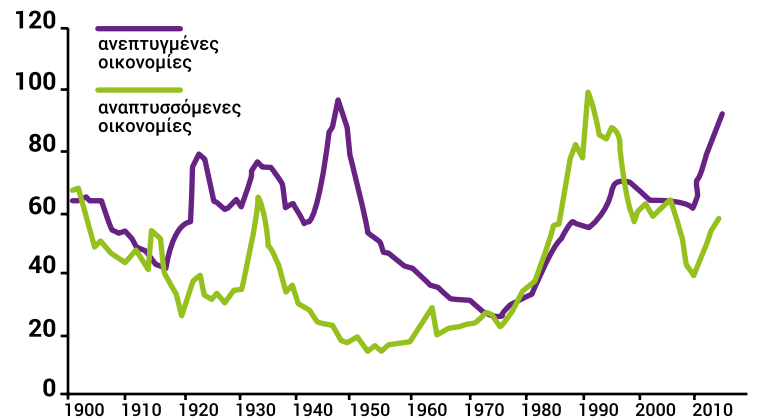
Καθηγητές του Χάρβαρντ (βλ. **Carmen Reinhart & Kenneth Rogoff**, «Financial and Sovereign Debt Crises: Some Lessons Learned and Those Forgotten», 2013) θεωρούν ότι στις ανεπτυγμένες οικονομίες ένας συνδυασμός παραγόντων, όπως γήρανση πληθυσμού, επέκταση κράτους πρόνοιας και στασιμότητα αύξησης πληθυσμού, επιδείνωσαν την ήδη μεγάλη άνοδο δημόσιου χρέους λόγω κρίσης, το οποίο, όπως φαίνεται στο **Διάγραμμα 3**, έχει φτάσει σε υψηλότερο επίπεδο, συγκρίσιμο με αυτό πολλών δεκαετιών πριν. Το χρέος αναπτυσσόμενων οικονομιών, αντίθετα, παρουσιάζει πτωτική τάση χάρη στην απομόχλευση που πραγματοποιήσαν κατά τη δεκαετία πριν την κρίση. Στο **Διάγραμμα 4** παρουσιάζεται το συνολικό εξωτερικό χρέος, δημόσιο και ιδιωτικό, ως ποσοστό του ΑΕΠ, όπου επίσης είναι φανερό το αποτέλεσμα της απομόχλευσης στις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Είναι όμως το δημόσιο χρέος μιας χύ-

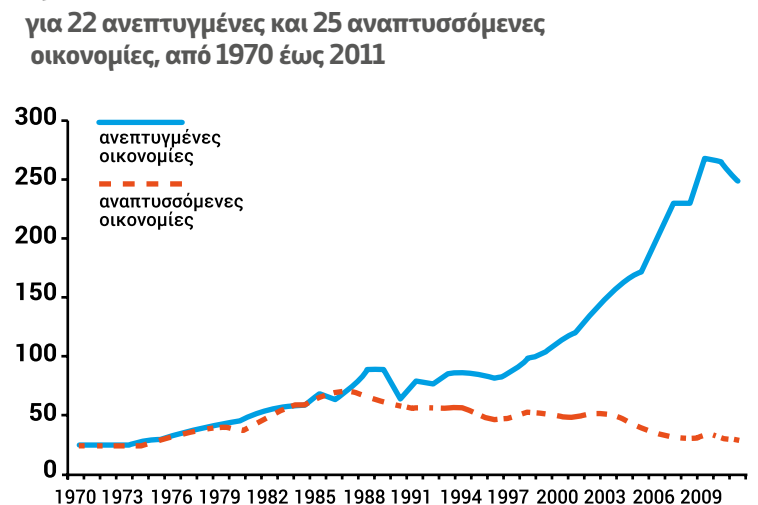
2 Κατανομή διεθνούς χρέους σε δημόσιο και ιδιωτικό και αποτύπωση της αύξησής του κατά 57 τρισ. δολάρια από 2007 έως 2014

3 Ακαθάριστο δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ (%), για ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες οικονομίες, από 1900 έως 2011

4 Ακαθάριστο συνολικό (δημόσιο και ιδιωτικό) χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ (%), για 22 ανεπτυγμένες και 25 αναπτυσσόμενες οικονομίες, από 1970 έως 2011

ρας το μοναδικό κριτήριο που καθορίζει τις θετικές ή αρνητικές προοπτικές της οικονομικής της ανάπτυξης;

«Όχι», απαντά ο κ. Χριστοδουλάκης. «Ποιο είναι το επιτρεπτό όριο για να είναι το χρέος βιώσιμο, είναι μια συζήτηση που δεν έχει καταλήξει, διεθνώς. Τι είναι μεγάλο χρέος και τι είναι μικρό, επίσης δεν έχουμε ακόμα μάθει με αναμφισβήτητο τρόπο. Αυτό που διαπιστώσαμε είναι ότι εξαρτάται από τη συγκυρία. Για παράδειγμα, χρέος 150% πριν από 20 χρόνια ήταν αδιανόητο. Η Αμερική παραλίγο να το φτάσει πριν από μερικά χρόνια. Δεν έπαθε όμως κάτι ιδιαίτερο. Στην Ευρώπη, αν έλεγε κάποιος ότι η Ευρωζώνη θα έχει χρέος 100%, θα θεωρούνταν αναξιόπιστος. Τώρα σχεδόν το πλησιάζει». Και συνεχίζει: «Το μεγάλο χρέος αποτελεί δυνητική απειλή. Οι κρίσεις όμως δεν ξεσπούν αυτόματα ή υποχρεωτικά επειδή μια χώρα έχει μεγάλο χρέος. Ξεσπούν επειδή η χώρα έχει τρομερή έλλειψη ρευστότητας σε στενό χρονικό διάστημα. Η κρίση του 1932 δεν έγινε επειδή η Ελλάδα είχε μεγάλο χρέος. Το χρέος ήταν μικρό – το είχε εξαλείψει ο πόλεμος και είχε χαριστεί εν μέρει. Οφειλόταν στο ότι δεν είχε να πληρώσει τόκους και χρεολύσια τη δεδομένη περίοδο.

Η κρίση στην Αργεντινή δεν εκδηλώθηκε λόγω μεγάλου χρέους. Είχε 60% χρέος, απολύτως αποδεκτό θεωρητικά. Εκδηλώθηκε επειδή δεν είχε να πληρώσει. Ούτε η κρίση στην Ευρωζώνη το 2010 οφειλόταν στο χρέος. Χώρες με μεγάλα χρέη –Ιταλία, Βέλγιο– έμειναν σχεδόν ανέπαφες. Άλλες χώρες με μηδαμινό χρέος μπήκαν στην κρίση. Η Ιρλανδία το 2007 είχε χρέος 25%. Η Λετονία μπήκε σε κρίση με 18% χρέος λόγω έλλειψης ρευστότητας. Με μεγάλο λοιπόν χρέος ο κίνδυνος για κρίση ρευστότητας είναι μεγάλος, αλλά η πυροδότηση δεν είναι αυτόματη. Άρα, θεωρώ ότι το βασικό πρόβλημα της χώρας είναι να παραμείνει σε κατάσταση βιώσιμης ρευστότητας με όλες αυτές τις εξομαλύνσεις που πρέπει να κάνουμε. Ο κυριότερος παράγοντας που θα κρίνει την πορεία του χρέους δεν είναι η απομείωσή του, αλλά η ανάπτυξη που θα χαρακτηρίζει την ελληνική οικονομία. Μετά προφανώς και μια περαιτέρω απομείωση του χρέους θα βοηθήσει ακόμη περισσότερο».

Τελικά, όσες προοπτικές ελάφρυνσης του χρέους κι αν υπάρχουν, το μόνο σίγουρο είναι πως η Ελλάδα πρέπει να μπει άμεσα σε τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης.

Σπουδές, αγορά εργασίας, μετανάστευση: Υπάρχουν λύσεις;

της Έφης Μπάσδρα, Καθηγήτριας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Προέδρου Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών

Η κοινή διαπίστωση ότι το τεράστιο ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα στην πιο δυναμική ηλικιακή ομάδα, αυτή των 25-35, εξωθεί μεγάλη μερίδα νέων σε μετανάστευσή τους στο εξωτερικό δεν αφήνει περιθώρια εφησυχασμού και αναβλητικότητας στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Παρά την επιθυμία και επιμονή των νέων για εργασία στην Ελλάδα σύμφωνα με έρευνα των Boston Consulting Group και Network, η έλλειψη επιλογών, το χαμηλό μισθολογικό κόστος, η απουσία προοπτικής επαγγελματικής εξέλιξης, αλλά κυρίως η έλλειψη αξιοκρατίας και η εκτεταμένη διαφθορά τούς εξαναγκάζουν σε φυγή.

Αποτελεί το σοβαρότερο πρόβλημα της χώρας, πραγματική αιμορραγία όχι μόνο για την κοινωνία, αλλά και για την οικονομία. Σε ανθρώπινο δυναμικό, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, έχουμε απολέσει 425.000 νέους ηλικίας 15-46 ετών. Το 71% αυτών είναι απόφοιτοι ελληνικών πανεπιστημίων με υψηλή εξειδίκευση. Το ανθρώπινο δυναμικό που έφυγε παρήγαγε στις χώρες υποδοχής πάνω από 50 δισ. ευρώ του ΑΕΠ και 9,1 δισ. φορολογικά έσοδα. Τα ποσά αυτά εκτινάσσονται αν συνυπολογιστεί το κόστος της εκπαίδευσης που δαπανήθηκε. Γίνεται λοιπόν φανερό ότι το κυριότερο εξαγωγικό προϊόν της Ελλάδας αυτήν τη στιγμή αποτελεί το ανθρώπινο κεφάλαιο, χωρίς όμως να αποφέρει έσοδα! Εξανερμίζεται η μεγαλύτερη επένδυση της ελληνικής Πολιτείας στην εκπαίδευση και κατάρτιση χιλιάδων νέων, και χάνονται τα καλύτερα μυαλά που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην πολυπόθητη ανάπτυξη.

Η αφάιμαξη αυτή ταλέντων και δημιουργικών νέων έχει αντίκτυπο και στις ελληνικές επιχειρήσεις με επιτυχημένη πορεία και προοπτική ανάπτυξης, καθώς οι ανάγκες τους για καταρτισμένο και εξειδικευμένο προσωπικό δεν μπορούν να καλυφθούν.

► Η κα Έφη Μπάσδρα, Καθηγήτρια στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Πρόεδρος του ΙΚΥ

«Η ανάκαμψη και η ανασυγκρότηση της χώρας περνά μέσα από τη στήριξη των νέων και την ανάπτυξη των ταλέντων τους».

Στο παρελθόν, κατά τις δεκαετίες '50 έως '70, είχε παρατηρηθεί παρόμοιας έκτασης φαινόμενο διαρροής ανθρώπινου δυναμικού, με τη διαφορά ότι το σημερινό μεταναστευτικό ρεύμα δεν συνίσταται από ανειδίκευτους εργάτες, αλλά χαρακτηρίζεται από υψηλή μόρφωση και προσόντα. Στις δεκαετίες της ανάπτυξης που ακολούθησαν η διαρροή αυτή αναχαιτίστηκε και θετικοποιήθηκε με την επιστροφή ενός δυναμικού εμπλουτισμένου με τεχνο-

γνωσία και καινοτόμες ιδέες, δίνοντας ώθηση στην εξέλιξη και πρόοδο της εγχώριας αγοράς.

Σήμερα η αντιμετώπιση του προβλήματος συνιστά άμεση προτεραιότητα. Η συγκεκριμενοποίηση σχεδίων και προγραμμάτων για την άμεση είσοδο ταλαντούχων αποφοίτων μας σε επιτυχημένες ελληνικές επιχειρήσεις θα βοηθήσει και στην άμεση υλοποίηση και εφαρμογή τους. Η στόχευση αυτών των σχεδίων θα πρέπει να είναι διττή: αφε-

νός, ανάπτυξη δεξιοτήτων νέων αποφοίτων μέσα από την είσοδό τους στην αγορά εργασίας και, αφετέρου, προώθηση και έμπρακτη στήριξη της ερευνητικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων με σκοπό την ανάπτυξη νέων προϊόντων και καινοτόμων υπηρεσιών.

Η πρώτη έχει ήδη δοκιμαστεί στο πολύ βραβευμένο πρόγραμμα «2+2» του ΙΚΥ. Σύμφωνα με το πρωτοποριακό αυτό πρόγραμμα, φοιτητές λαμβάνουν υποτροφία για διετείς μεταπτυχιακές σπουδές σε ελληνικά ανώτατα ιδρύματα. Παράλληλα, κάνουν καθημερινά πρακτική άσκηση σε επιχείρηση με αντικείμενο συναφές με το μεταπτυχιακό τους. Μετά την ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού, η επιχείρηση στο πλαίσιο προγραμματικής συμφωνίας με το Ίδρυμα προσλαμβάνει τον υπότροφο με πλήρη απασχόληση για δύο επιπλέον χρόνια. Η εμπειρία από το πρόγραμμα «2+2» αποδεικνύει ότι αποτελεί βέλτιστη πρακτική και μπορεί να επανεφαρμοστεί και να επεκταθεί για μεγάλο αριθμό αποφοίτων με χρηματοδότηση από πόρους του ΕΣΠΑ.

Η δεύτερη κατεύθυνση πρέπει να στοχεύσει σε διευκόλυνση των επιχειρήσεων, απλοποίηση των διαδικασιών για την εισαγωγή ερευνητικών πρωτοκόλλων στην επιχειρηματική τους πρακτική και ταυτόχρονη συνεργασία τους με τα ελληνικά πανεπιστήμια.

Η ανάκαμψη και ανασυγκρότηση της χώρας περνά μέσα από τη στήριξη των νέων, την ανάπτυξη των ταλέντων τους, την εισαγωγή τους στην αγορά εργασίας και την ταυτόχρονη ενίσχυση και εξέλιξη των ελληνικών επιχειρήσεων. Ας φροντίσουμε τα κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα να εξακολουθήσουν να είναι τα πετρελαιοειδή, το αλουμίνιο, τα φάρμακα, το ελαιόλαδο... Το εξαιρετικό ανθρώπινο δυναμικό μας πρέπει να παραμείνει στη χώρα!

Μεγάλες επιχειρήσεις στο πλευρό ευπαθών ομάδων

Νέες δράσεις στο πολύπλευρο πρόγραμμα εταιρικής υπευθυνότητας της GENESIS Pharma

Χιλιάδες πολιτών έχουν ευεργετηθεί και ευεργετούνται κάθε χρόνο από τα προγράμματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που σχεδιάζουν και υλοποιούν μεγάλες επιχειρήσεις και τράπεζες. Η «καρδιά» αυτών των προγραμμάτων είναι οι ευπαθείς ομάδες και, πρόσφατα, μικροί μαθητές σε σχολεία περιοχών που κατοικούνται από οικονομικά ασθενή στρώματα.

Μεταξύ αυτών, η παρουσία της GENESIS Pharma σίγουρα ξεχωρίζει. Με επιτυχημένη ιστορία είκοσι ετών, η ελληνική φαρμακευτική εταιρεία GENESIS Pharma αναπτύσσει ένα ολοκληρωμένο, μακροχρόνιο πρόγραμμα εταιρικής ευθύνης και προσφοράς, το οποίο αποτελεί πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της αναπτυξιακής της στρατηγικής.

Υπήρξε η πρώτη φαρμακευτική εταιρεία στην ελληνική αγορά που συμμετείχε και διακρίθηκε στον Εθνικό Δείκτη Εταιρικής Ευθύνης (CR Index), ήδη από το 2009, βελτιώνοντας έκτοτε διαρκώς τις επιδόσεις της. Πρόκειται για δείκτη που εισήχθη στην Ελλάδα από το Ινστιτούτο Εταιρικής Ευθύνης σε συνεργασία με το BITC (Business in the Community) και αξιολογεί τις επιδόσεις των εταιρειών σε θέματα υπευθυνότητας. Το 2016 η GENESIS Pharma έλαβε για τρίτη χρονιά χρυσή διάκριση για τις επιδόσεις της στον τομέα της εταιρικής υπευθυνότητας, ενώ τιμήθηκε και με ειδικό έπαινο για την κοινωνική της προσφορά.

Ευάλωτες ομάδες και νέοι στο επίκεντρο των κοινωνικών δράσεων

Όπως αναφέρουν οι εκπρόσωποι της εταιρείας, διαχρονικά η φιλοσοφία της GENESIS Pharma σχετίζεται με την κοινωνική προσφορά εστιάζει στην κάλυψη αναγκών ευάλωτων ομάδων. Κεντρικό ρόλο κατέχει η μακροχρόνια σύμπραξη της εταιρείας με δεκάδες κοινωνικούς φορείς και συλλόγους ασθενών που προσφέρουν έργο στον νευραλγικό τομέα της

υγείας και πρόληψης. Η εταιρεία υλοποιεί επίσης καμπάνιες ευαισθητοποίησης για θέματα υγείας, που αφορούν κυρίως την πληθυσμιακή σκλήρυνση και τον καρκίνο.

Επιπλέον, δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα σε δράσεις που απευθύνονται στη νέα γενιά, με κύριους στόχους τη διαμόρφωση ίσων ευκαιριών γνώσης παιδιών και νέων και την επιβράβευση της αριστείας. Μεταξύ άλλων, από το 2010 υλοποιεί το πρόγραμμα «Άσε τη Γνώση να Πετάξει» σε συνεργασία με τη ΜΚΟ Euroscience. Πρόκειται για πρόγραμμα ενίσχυσης σχολείων ακριτικών περιοχών με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και των σχολικών και δημοτικών βιβλιοθηκών με βιβλία, μέσα από το οποίο 1.500 παιδιά 18 ακριτικών νησιών και απομακρυσμένων ηπειρωτικών περιοχών έχουν επωφεληθεί έως σήμερα.

Ήδη από το 2014, στηρίζοντας το πρόγραμμα της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής «Υιοθετήστε έναν αθλητή», η GENESIS Pharma είναι αποκλειστικός χορηγός της Ελληνίδας πρωταθλήτριας στην κολύμβηση 10 χλμ. ανοιχτής θάλασσας **Κέλλυς Αραούζου**, η οποία πραγματοποίησε εξαιρετική εμφάνιση στον τελικό του αγώνα στην Ολυμπιάδα του Ρίο.

Τα τελευταία χρόνια πραγματοποιεί ειδικές κοινωνικές παρεμβάσεις για να ανταποκριθεί σε ανάγκες που έχουν προκύψει ή έχουν αυξηθεί λόγω της οικονομικής συγκυρίας. Το 2016 ξεκίνησε να συμμετέχει στο πρόγραμμα ΔΙΑΤΡΟΦΗ του Ινστιτούτου Προληπτικής, Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής Prolepsis, το οποίο παρέχει υποστήριξη σε χιλιάδες μαθητές και στις οικογένειές τους που αντιμετωπίζουν προβλήματα υποσιτισμού, αναλαμβάνοντας μέσω δωρεάς την καθημερινή σίτιση 152 παιδιών σε σχολείο της Αττικής, στο οποίο 6 στα 10 παιδιά βιώνουν επισιτιστική ανασφάλεια. Το πρόγραμμα συνεχίζεται και το 2017, με την κάλυψη της καθημερινής σίτισης 134 μαθητών μέχρι το τέλος του σχολικού έτους.

▲ Η πρωταθλήτρια στην κολύμβηση 10 χλμ. ανοιχτής θάλασσας Κέλλυ Αραούζου

▲ Πρόγραμμα ΔΙΑΤΡΟΦΗ

▲ Εργαζόμενοι της GENESIS Pharma σε αγώνα δρόμου

Με επιτυχημένη ιστορία είκοσι ετών, η ελληνική φαρμακευτική εταιρεία GENESIS Pharma αναπτύσσει ένα ολοκληρωμένο, μακροχρόνιο πρόγραμμα εταιρικής ευθύνης και προσφοράς.

Η GENESIS Pharma στηρίζει επίσης συστηματικά την Ελληνική Ομάδα Διάσωσης (ΕΟΔ), που πραγματοποιεί επιχειρήσεις διάσωσης σε όλη την Ελλάδα και αναπτύσσει εκπαιδευτικό έργο, με πιο πρόσφατη δωρεά για υλικά και αναλώσιμα πρώτων βοηθειών για επιχειρήσεις της ΕΟΔ σε Λέσβο, Σάμο και Κω.

Τέλος, με πρωτοβουλία των ίδιων των εργαζομένων της, το 2013 δημιουργήθηκαν οι GENEROUS, ομάδα εθελοντών που στηρίζουν ΜΚΟ και φορείς σε ανάγκη. Οι GENEROUS αναζητούν ιδρύματα που χρειάζονται στήριξη, καταγράφουν τις ανάγκες

τους και παρεμβαίνουν στο καθημερινό τους έργο είτε συγκεντρώνοντας τρόφιμα, ρουχισμό και άλλα υλικά αγαθά απαραίτητα για τη λειτουργία τους, είτε παρέχοντας υποστηρικτικές υπηρεσίες, όπως δημιουργική απασχόληση παιδιών, μικροεπισκευές κ.ά. Διοργανώνουν επίσης ενδοεταιρικά bazaars για τη συγκέντρωση χρημάτων με στόχο να καλυφθούν ειδικές υλικές ανάγκες οργανισμών. Παράλληλα, έχει δημιουργηθεί ομάδα εργαζομένων που συμμετέχουν συστηματικά σε αγώνες δρόμου και στον Κλασικό Μαραθώνιο για να υποστηρίξουν σκοπούς διάφορων συλλόγων και ΜΚΟ.

Οι επιχειρήσεις κοιτούν πλέον και την παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα πριν επιλέξουν συνεργάτες

Τα βασικά συμπεράσματα μεγάλης έρευνας του ΟΠΑ για τις τάσεις στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού

Συνεχίζεται η μείωση προσωπικού σε επιχειρήσεις της Ελλάδας, αλλά ένα 29% εμφανίζει ανάκαμψη και αύξηση προσλήψεων.

της **Ελεάννας Γαλανάκη**, Επίκουρης Καθηγήτριας στο Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας του ΟΠΑ

Η κρίση αλλάζει τα δεδομένα στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού (ΔΑΔ) των επιχειρήσεων της χώρας μας. Προσλήψεις, διαφημίσεις και κόστη μειώνονται, ενώ ξεπροβάλλει δειλά ως ένα από τα κριτήρια επιλογής νέων συνεργατών η παρουσία τους στα... social media!

Τα στοιχεία μεγάλης σχετικής έρευνας δείχνουν ότι συνεχίστηκε την τελευταία τριετία η μείωση του αριθμού εργαζομένων στο 54,8% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν σε αυτή, μια τάση που ξεκίνησε το 2009, με κύριες μεθόδους μείωσης προσωπικού το πάγωμα των προσλήψεων και τη μη ανανέωση συμβολαίων.

Ωστόσο, ένα αξιοσημείωτο ποσοστό επιχειρήσεων (29%) φαίνεται ότι παρουσίασαν ανάκαμψη, καθώς δήλωσαν μικρή αύξηση του αριθμού εργαζομένων τους.

Σε κάθε περίπτωση, οι πρακτικές ΔΑΔ στην Ελλάδα παρουσιάζουν πλέον κυρίως ομοιότητες με αυτές των χωρών του ευρωπαϊκού βορρά. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με τις προκλήσεις που φαίνεται να αντιμετωπίζουν τα στελέχη ΔΑΔ στη χώρα μας, οι οποίες προσομοιάζουν περισσότερο με εκείνες σε χώρες του ευρωπαϊκού νότου και του πρώην ανατολικού μπλοκ.

Αυτά είναι κάποια από τα συμπεράσματα μακρόχρονης ερευνητικής δουλειάς επιστημόνων του ΟΠΑ, μέρος της οποίας παρουσιάστηκε πρόσφατα στην Αθήνα σε εκδήλωση με 350 συμμετέχοντες από επιχειρήσεις και ανώτατα Ιδρύματα της χώρας.

Η εκδήλωση, με θέμα «25 Χρόνια Συγκριτικής Έρευνας στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού: Τάσεις και Προκλήσεις», έγινε υπό την αιγίδα του μεταπτυχιακού στη ΔΑΔ του

ΟΠΑ. Την εκδήλωση άνοιξε ο **Chris Brewster**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Ρέντινγκ (Ηνωμένο Βασίλειο), εμπνευστής και πρωτεργάτης του ερευνητικού δικτύου CRANET, που μελετά τα αντίστοιχα θέματα επί δεκαετίες, ο οποίος μίλησε για τις τάσεις και τις προκλήσεις που αναδεικνύουν για τις επιχειρήσεις 25 χρόνια έρευνας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας για την Ελλάδα

■ Μεγαλύτερο ποσοστό επιχειρήσεων (46%) δήλωσαν ότι δραστηριοποιούνται σε φθίνουσα αγορά, σε σχέση με το 35% του 2009, γεγονός αναμενόμενο λόγω της ύφεσης που διέρχεται η ελληνική οικονομία.

■ Παρουσιάζεται αύξηση της συμμετοχής του εκπροσώπου ΔΑΔ στο Δ.Σ., από 31% το 2009 σε 45% στην παρούσα έρευνα, ενώ οι επιχειρήσεις με πα-

ρουσία ΔΑΔ στο Δ.Σ. παρουσιάζουν σημαντικά καλύτερη επίδοση σε ποιότητα και καινοτομία.

■ Εμφανίζεται μείωση του outsourcing, που είχε εμφανίσει σημαντική αύξηση το 2004, για να αρχίσει να υποχωρεί από το 2009, με μεγαλύτερη παρουσία της εξωτερικής ανάθεσης σε λειτουργίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης, πληροφοριακών συστημάτων ΔΑΔ και προσέλκυσης εργαζομένων.

■ Ο ρόλος του Τμήματος ΔΑΔ φαίνεται να γίνεται πιο σημαντικός κυρίως σε θέματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης, όπως και προσέλκυσης και επιλογής, όπου οι αποφάσεις λαμβάνονται από κοινού με τα στελέχη γραμμής, αλλά με κύρια ευθύνη της ΔΑΔ. Το ίδιο συμβαίνει (σε ελαφρά μικρότερο βαθμό) και στις αποφάσεις που αφορούν αμοιβές ή παροχές και αυξομειώσεις προσωπικού.

■ Οι εργασιακές σχέσεις παραμένουν

Αριστερά:
Στιγμιότυπο από την εκδήλωση

Δεξιά:
Ο Καθηγητής Chris Brewster κατά τη διάρκεια της ομιλίας του

Αύξηση εμφανίζουν οι ευέλικτες πρακτικές απασχόλησης, δηλαδή η εποχική εργασία και η τηλεργασία.

οι νέοι κάτω των 25 ετών, οι γυναίκες και τα άτομα με αναπηρία.

■ Μικρή μείωση παρατηρείται στα έξοδα εκπαίδευσης εργαζομένων ως ποσοστό της συνολικής μισθοδοσίας, ενώ το επιστημονικό-τεχνικό προσωπικό συνεχίζει να λαμβάνει την περισσότερη εκπαίδευση, με μέσο όρο τις 9,3 ημέρες εκπαίδευσης ετησίως ανά εργαζόμενο.

■ Η συμμετοχή σε projects, το coaching και το mentoring εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται σε σημαντικό βαθμό για την ανάπτυξη καριέρας, ενώ παρατηρείται αύξηση της αξιολόγησης της εκπαίδευσης με βάση τα αποτελέσματα για την επιχείρηση, σε αντίθεση με τις υποκειμενικές εντυπώσεις των εκπαιδευομένων.

■ Η αξιολόγηση της απόδοσης παραμένει σε υψηλά επίπεδα, εμφανίζοντας υψηλότερη εφαρμογή σε διοικητικά στελέχη, ενώ στη διαδικασία αξιολόγησης εμφανίζεται ελαφρώς υψηλότερη η συμμετοχή υφισταμένων και συναδέλφων ίδιας βαθμίδας.

■ Αυξήθηκε η χρήση της αξιολόγησης για λήψη αποφάσεων σχετικά με την ανάπτυξη καριέρας και τον προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού, ενώ μειώθηκε ελαφρά η χρήση της για τον καθορισμό αμοιβών, οι οποίες σε περιόδους κρίσης τείνουν να παραμένουν σταθερές ή να μειώνονται. Υψηλή παραμένει επίσης η χρήση της αξιολόγησης στην ανάλυση εκπαιδευτικών αναγκών.

■ Αυξάνεται ο καθορισμός των αμοιβών σε ατομικό επίπεδο για στελέχη, ενώ στις κατηγορίες υπαλλήλων γραφείου ή εργατών υπερισχύει η χρήση του κατώτατου εθνικού μισθού, καθώς οι εργοδότες τείνουν να πληρώνουν το λιγότερο δυνατόν λόγω οικονομικών δυσχερειών.

■ Οι πιο διαδεδομένες αμοιβές-κίνητρα είναι τα ατομικά μπόνους, τα ομαδικά μπόνους και η αμοιβή βάσει απόδοσης. Ωστόσο, έχει μειωθεί η συχνότητα όλων των πρόσθετων παροχών ή κινήτρων κατά την πενταετία της κρίσης.

■ Μειωμένη εμφανίζεται η χρήση μη χρηματικών παροχών, όπως τα προγράμματα ιδιωτικής ασφάλισης και συνταξιοδότησης και οι παροχές που στηρίζουν την οικογένεια.

■ Επικρατεί η μέθοδος καθοδικής προφορικής επικοινωνίας, απευθείας με τους εργαζομένους, σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο. Επίσης, η χρήση ηλεκτρονικής επικοινωνίας παρουσιάζει αύξηση, ενώ η επικοινωνία μέσω εκπροσώπων των σωματείων εμφανίζει μείωση.

■ Μεγαλύτερη σημασία φαίνεται να αποκτά η επικοινωνία εργαζομένων με τη διοίκηση. Στην Ελλάδα αυτή επιτυγχάνεται κυρίως με τη μεσολάβηση του άμεσου προϊστάμενου, με απευθείας επικοινωνία προς τα ανώτατα στελέχη και μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

Τι είναι το CRANET

Το 1989 ομάδα πανεπιστημίων από διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεκίνησε να ερευνά την τότε επικρατούσα κατάσταση στις πρακτικές ΔΑΔ σε μεσαίες και μεγαλύτερες επιχειρήσεις του ιδιωτικού κυρίως τομέα. Το δίκτυο ονομάστηκε CRANET (Cranfield Network on International Human Resource Management), γιατί το Πανεπιστήμιο του Κράνφιλντ της Αγγλίας ανέλαβε τον συντονισμό της έρευνας, ενώ για λογαριασμό της Ελλάδας το έργο ανέλαβε το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών με την επιστημονική επιμέλεια της σήμερα ομότιμης καθηγήτριας **Νάνσυ Παπαλεξανδρή**.

Από τότε πέρασαν σχεδόν 25 χρόνια, και η έρευνα επαναλαμβάνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα σε 45 πλέον χώρες και θεωρείται από τις εγκυρότερες πηγές πληροφόρησης σχετικά με τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού διεθνώς.

Το διάστημα 2014-2015 έτρεξε ο τελευταίος κύκλος της έρευνας του CRANET, με άκρως ενδιαφέροντα ευρήματα. Οι υπεύθυνες για την έρευνα στην Ελλάδα, επίκουρες καθηγήτριες του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας του ΟΠΑ **Ειρήνη Νικάνδρου**, **Λήδα Παναγιωτοπούλου** και **Ελεάννα Γαλανάκη**, με την πολύτιμη καθοδήγηση της ομότιμης καθηγήτριας Νάνσυ Παπαλεξανδρή, προχώρησαν σε αναλύσεις και συμπεράσματα για τη ΔΑΔ σήμερα στην Ελλάδα.

Περισσότερες πληροφορίες:

www.hrm.aueb.gr
www.cranet.org

η μόνη λειτουργία που καλείται να αναλάβει συχνά το Τμήμα ΔΑΔ μόνο του, ιδίως σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις όπου υπάρχει οργανωμένος συνδικαλισμός.

■ Η προαγωγή εκ των έσω συνεχίζει να αποτελεί τη δημοφιλέστερη μέθοδο πλήρωσης κενών θέσεων για στελέχη, ενώ μειώνεται η χρήση συμβούλων για προσλήψεις και η καταχώρηση στον Τύπο, καθώς αυξάνεται η χρήση πιο οικονομικών μεθόδων αναζήτησης, π.χ. μέσα γνωστών ή μέσα από εταιρικές/εμπορικές ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

■ Οι προσωπικές συνεντεύξεις και οι συστάσεις συνεχίζουν να αποτελούν τα δημοφιλέστερα εργαλεία για προσλήψεις, ενώ εμφανίζεται για πρώτη φορά σε μικρό ποσοστό η τάση εξέτασης του προφίλ των υποψηφίων σε κοινωνικά δίκτυα και online tests επιλογής.

■ Αύξηση εμφανίζουν οι ευέλικτες πρακτικές απασχόλησης, και συγκεκριμένα η μερική απασχόληση, η εποχική εργασία και η τηλεργασία, ενώ αυξάνονται τα προγράμματα δράσης για ειδικές κατηγορίες εργαζομένων, όπως

Η παρακαταθήκη του Μαρασλή στο ΟΠΑ

**Οι αξίες του μεγάλου ευεργέτη:
Επιχειρηματικότητα, Φιλοπατρία και Κοινωνική Προσφορά**

της Πετρούλας Καραγιάννη και του Δημήτρη Λυμπερόπουλου

Στις αρχές του 20ού αιώνα ο Γρηγόριος Μαρασλής δώρισε το τεράστιο ποσό των 250.000 χρυσών δραχμών με σκοπό την ίδρυση Εμπορικής Ακαδημίας στην Αθήνα «αναλόγου προς τας εν τη αλλοδαπή λειτουργούσας Εμπορικής Ακαδημίας». Από αυτό το σημείο ξεκίνησε η ιστορία του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πώς όμως έφτασε σε αυτήν τη δωρεά; Η οικογένεια Μαρασλή είχε μακρά παράδοση εμπορίου, φιλοπατρίας και κοινωνικής προσφοράς, στοιχεία που διαμόρφωσαν την προσωπικότητα του εθνικού ευεργέτη, μας διηγούνται η κυρία **Διονυσία Μαρασλή** και η κόρη της **Ειρήνη Παπαγιαννούλη**, απόφοιτη του ΟΠΑ.

Επιχειρηματικότητα και όραμα για τους νέους

Στις αρχές του 18ου αιώνα η οικογένεια εμπορεύεται υφάσματα στη Φιλιπούπολη της Θράκης. Αργότερα εγκαθίσταται στην Οδησσό, με τον πατέρα του Μαρασλή να διαπρέπει στο εμπόριο σιτηρών, ποτών και ακινήτων.

Το 1814 Έλληνες έμποροι της Οδησσού δημιούργησαν την Ελληνεμπορική Σχολή, συνεισφέροντας 1% επί των εισαγομένων και εξαγομένων εμπορευμάτων. Ο πατέρας του Μαρασλή και άλλοι δύο μεγαλέμποροι διέθεσαν το 20% των κερδών τους στη Σχολή, που αναδείχθηκε στο σημαντικότερο εκπαιδευτικό κέντρο του ελληνισμού της Ρωσίας για το εμπόριο και τη ναυτιλία. Με εφόδιο την ελληνική γλώσσα, οι νέοι της Οδησσού θα εμπορούνταν από τις ιδέες του νεοελληνικού διαφωτισμού. Η καλή κατάσταση του ταμείου της Σχολής επέτρεπε τη δωρεάν φοίτηση μαθητών. Άλλωστε, σύμφωνα με τα κηρύγματα του ευρωπαϊκού διαφωτισμού, στα οποία η οικογένεια Μαρασλή πίστευε ένθερμα, η υψηλής ποιότητας παιδεία ήταν υπόθεση όλων.

▲ Η Ελληνεμπορική Σχολή Οδησσού

► Ο Γρηγόριος Μαρασλής

Φιλοπατρία

Ο Γρηγόριος Μαρασλής γεννήθηκε το 1831 και μεγάλωσε σε μία ιστορική κατοικία της Οδησσού. Το 1814 ο πατέρας του, ένθερμος πατριώτης, έθεσε την οικία του επί της οδού Κράση 18 στη διάθεση της Φιλικής Εταιρείας, ώστε να γίνονται εκεί οι παράνομες συγκεντρώσεις των πρώτων φιλικών. Η ανθηρή οικονομική κατάσταση και η εμπορική ιδιότητα του ιδιοκτήτη παρείχαν την απαραίτητη κάλυψη ώστε να μην υποψιαστούν τίποτα οι ρωσικές αρχές. Πρόσφατα ανακαλύφθηκε δίκτυο με υπόγειες διαδρομές που συνέδεαν τρία κοντινά

σημεία της πόλης: την εμπορική επιχείρηση του Μαρασλή, την κατοικία του και την κεντρική εκκλησία της Οδησσού. Οι Φιλικοί έμπαιναν στις αποθήκες κρυμμένοι στα εμπορεύματα και από τις υπόγειες διαδρομές πήγαιναν στην Κράση 18. Από εκεί, μέσω της υπόγειας διαδρομής και πάλι, έφταναν στην εκκλησία και με το τέλος της Θείας Λειτουργίας έβγαιναν μαζί με τον κόσμο στους δρόμους.

Κοινωνική προσφορά

Ο Μαρασλής φοίτησε στην Ελληνεμπορική Σχολή Οδησσού και κατόπιν στο Παρίσι. Το 1878 εξελέγη δήμαρχος και παρέμεινε στο αξίωμα για τέσσερις συναπτές τετραετίες. Επί δημαρχίας του η Οδησσός εκσυγχρονίστηκε και μπήκε στο πάνθεον των ωραιότερων πόλεων της Ευρώπης. Ενισχύοντας πολλές φορές το έργο του με την προσωπική του περιουσία, ηλεκτροδότησε την πόλη, δημιούργησε μεγάλο δημοτικό πάρκο, υδραγωγείο και τροχιοδρόμους, κατασκεύασε θέατρο, νοσοκομεία, γηροκομείο, πληθώρα σχολείων, δημοτικό αναγνω-

στήριο και πτωχοκομείο, παιδικούς σταθμούς και τη δημόσια βιβλιοθήκη της Οδησσού, την οποία εφοδίασε με περίπου 8.000 βιβλία.

Όμως ο Μαρασλής δεν ξέχασε τη μακρινή του πατρίδα, την Ελλάδα. Ίδρυσε το Διδασκαλείο Αθηνών, το Ορφανοτροφείο Κέρκυρας, την Πατριαρχική Αστική Σχολή στο Φανάρι, το Εμπορικό Ορφανοτροφείο Θεσσαλονίκης, τη Μαρασλείο Σχολή στη Φιλιπούπολη και υπήρξε από τους πρώτους ευεργέτες του Νοσοκομείου Ευαγγελισμού. Με χρηματοδότησή του διοργανώθηκε η πρώτη Διεθνής Έκθεση Αθηνών, ενώ δώρισε πληθώρα πινάκων στην Εθνική Πινακοθήκη. Παράλληλα, διέθεσε πολλές υποτροφίες σπουδαστών.

Μία από τις τελευταίες χορηγίες του έγινε με το όραμα να αποκτήσει η μικρή και φτωχή πατρίδα του ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα που θα εφοδίαζε κατάλληλα τους Έλληνες ώστε να δημιουργήσουν οικονομική ανάπτυξη και ευημερία. Οι χιλιάδες απόφοιτοι του πανεπιστημίου μας τον δικαίωσαν.

Πρόγραμμα Υποτροφιών της Ελληνικής Διασποράς

Ελληνικής καταγωγής ακαδημαϊκοί των ΗΠΑ και του Καναδά έρχονται στα ελληνικά πανεπιστήμια για να δημιουργήσουν συνεργατικές δράσεις.

της Πετρούλας Καραγιάννη

Είκοσι ένας ακαδημαϊκοί γεννημένοι σε Ελλάδα ή Κύπρο, προερχόμενοι από δεκαέξι πανεπιστήμια των ΗΠΑ και του Καναδά, θα επισκεφτούν ελληνικά πανεπιστήμια για την υλοποίηση της πρώτης φάσης του Προγράμματος Υποτροφιών της Ελληνικής Διασποράς (Greek Diaspora Fellowship Program – GDFFP), για το οποίο το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος χρηματοδοτεί με 1,25 εκατ. δολάρια το Ινστιτούτο Διεθνούς Εκπαίδευσης (Institute of International Education – IIE).

Με σκοπό την αντιμετώπιση του φαινομένου της συνεχιζόμενης αποχώρησης επιστημόνων από την Ελλάδα, αλλά και την οικοδόμηση μακροπρόθεσμων συνεργασιών, το Πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα σε ελληνικά ΑΕΙ να συνεργαστούν με ακαδημαϊκούς της διασποράς για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, τη διεξαγωγή έρευνας, όπως και τη διδασκαλία και καθοδήγηση (mentoring) μεταπτυχιακών φοιτητών.

Συμμετοχή του ΟΠΑ

Το ΟΠΑ συμμετέχει στην πρώτη φάση με δύο προγράμματα, των Τμημάτων Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας και Στατιστικής.

«Σήμερα ένας αυξανόμενος αριθμός τεχνουργημάτων (artefacts), όπως ταινίες, κείμενα και εκτυπώσεις 3D, σχεδιάζεται και παράγεται σε ψηφιακή μορφή», αναφέρει σχετικά ο καθηγητής **Διομήδης Σπινέλλης** (Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας).

«Τα πάντα στηρίζονται στη χρήση λογισμικού, αισθητήρων και ψηφιακών μέσων, στην ανάπτυξη προσομοιώσεων λογισμικού, στην ανάλυση ψηφιακών προϊόντων και δεδομένων κοινωνικών δικτύων. Η ποιότητα της ψηφιακής παράστασης ενός αντικείμενου μπορεί να επηρεάσει τόσο την εξωτερική ποιότητά του όσο και την αποτελεσματικότητα των σχετικών διαδικασιών, ειδικά αν χρησιμοποιείται συχνά, επαναχρησιμοποιείται ή γίνεται αντικείμενο επεξεργασίας. Μοντέλα εσωτερικής ποιότητας και σχετικά εργαλεία ανάλυσης μπορούν

Πρόγραμμα για την αντιμετώπιση του brain drain, της «διαρροής» νέων επιστημόνων από την Ελλάδα

να μας βοηθήσουν να βελτιώσουμε τα επίπεδα ποιότητας. Ωστόσο, τα περισσότερα περιορίζονται στην ανάλυση πηγαίου κώδικα λογισμικού. Στόχος της συνεργασίας είναι ο σχεδιασμός ενός καθολικού μοντέλου ανάλυσης ποιότητας και εργαλείων ανάλυσης που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε οποιοδήποτε τεχνούργημα με ψηφιακή παράσταση», μας λέει ο κ. Σπινέλλης.

Στο πλαίσιο αυτό, το πρώτο εξάμηνο

του 2017 επιδοτείται επίσκεψη της καθηγήτριας **Ελένης Στρούλια**, από το Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου της Αλμπέρτα στον Καναδά, η οποία έχει πραγματοποιήσει σημαντική έρευνα για τις συγκρίσεις των δομημένων αντικειμένων και την ανάπτυξη των μεταξύ τους προσαρμογών.

Όπως εξηγεί ο αναπληρωτής καθηγητής **Παναγιώτης Τσιαμυρτζής** (Τμήμα Στατιστικής): «Σε αρκετές μελέτες το ανθρώπινο στρες έχει βρεθεί να συσχετίζεται με διάφορες μεταβλητές της φυσιολογίας του ανθρώπινου σώματος. Μία εξ αυτών είναι η περιφερική εφίδρωση, που εμφανίζεται σε διάφορα μέρη του σώματος (π.χ. δάκτυλα, περιρινική περιοχή) και μπορεί να μετρηθεί είτε με αισθητήρες ή εξ αποστάσεως με τη χρήση θερμικής κάμερας. Η ερευνητική πρόταση που θα χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα έχει ως στόχο την ανάπτυξη ενός αυτοματοποιημένου αλγορίθμου με τη χρήση στατιστικής που θα είναι σε θέση να παρακολουθεί το σήμα της

περιρινικής περιοχής που λαμβάνουμε από θερμική κάμερα και να διαγιγνώσκει πότε υπάρχει συστηματική αύξηση, κάτι που σχετίζεται με πιθανή επικίνδυνη οδική συμπεριφορά. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα είναι κάποια δημοσίευση σε περιοδικό υψηλού κύρους και, μεταγενέστερα, η δυνατότητα να εξελιχθεί σε σύστημα που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στη νέα γενιά αυτοματοποιημένων οχημάτων».

Έτσι, θα χρηματοδοτηθεί επίσκεψη του κ. **Ιωάννη Παυλίδη**, διευθυντή του Εργαστηρίου Υπολογιστικής Φυσιολογίας και κατόχου της έδρας Eckhard-Pfeiffer Professor στο Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου του Χιούστον στις ΗΠΑ.

«Ο κ. Παυλίδης με την ερευνητική του ομάδα εισήγαγε στη διεθνή βιβλιογραφία τη μελέτη του στρες (με θερμική απεικόνιση) μέσω της εφίδρωσης στην περιρινική περιοχή και θεωρείται πρωτοπόρος της υπολογιστικής φυσιολογίας», καταλήγει ο κ. Τσιαμυρτζής.

Η «πλάνη της άφιξης» είναι ο όρος που χρησιμοποιεί ο Tal Ben-Shahar στο βιβλίο του «**Happier**» για να περιγράψει τη διαδεδομένη πεποίθηση ότι μπορούμε να ευτυχίσουμε **μόνον** αφού πετύχουμε έναν συγκεκριμένο στόχο. Φαντάζει οξύμωρο, αλλά συχνά αναβάλλουμε την ίδια την ευτυχία μας: «Θα πάμε ταξίδι όταν μεγαλώσουν τα παιδιά», «Θα περνάω χρόνο με την οικογένειά μου όταν πάρω προαγωγή»...

της Μαρίας Ψιλούτσικου

«Έχουμε καιρό...»

Πολύ συχνά οι «κατάλληλες» συνθήκες είναι ζήτημα αντίληψης, όπως φαίνεται και στη γνωστή ιστορία με τον ψαρά και τον επιχειρηματία (βλ. paulocoelho.blog.com/2015/09/04).

Ένας επιχειρηματίας βλέπει έναν ψαρά να βγάζει τη βάρκα του στη στεριά.

Επιχειρηματίας: Πόση ώρα σου παίρνει να πιάσεις τόσα ψάρια;

Ψαράς: Πολύ λίγο.

Επιχειρηματίας: Γιατί δεν μένεις κι άλλο στη θάλασσα να πιάσεις περισσότερα;

Ψαράς: Επειδή αυτά φτάνουν για να φάει η οικογένειά μου.

Επιχειρηματίας: Και τι κάνεις την υπόλοιπη μέρα;

Ψαράς: Αφού τελειώσω το ψάρεμα, παίζω με τα παιδιά μου. Το απόγευμα παίρνω έναν υπνάκο με τη γυναίκα μου και το βράδυ πάω για ποτό με τους φίλους μου στο χωριό· παίζουμε κιθάρα, τραγουδάμε και χορεύουμε όλη νύχτα.

Επιχειρηματίας: Μπορείς να εργάζεσαι πολύ περισσότερο, να αποταμιεύσεις χρήματα, να τα επενδύσεις και κάποια στιγμή να πλουτίσεις.

Ψαράς: Και μετά τι;

Επιχειρηματίας: Μετά μπορείς να αποσυρθείς σ' ένα ψαροχώρι, να ψαρεύεις τα πρωινά, να παίζεις ύστερα με τα παιδιά σου, να παίρνεις έναν υπνάκο με τη γυναίκα σου το απόγευμα και το βράδυ να συναντάς τους φίλους σου για ποτό, να παίζετε κιθάρα, να τραγουδάτε και να χορεύετε όλη νύχτα.

Ψαράς: Μα αυτό δεν κάνω και τώρα;

Δεν είναι, βέβαια, η πλάνη της άφιξης ο μοναδικός λόγος για την αναβολή πραγμάτων που θα μας ευχαριστούσαν. Στην αρχή κάθε χρόνου πολλοί φτιάχνουν λίστα με όσα θέλουν

να πετύχουν τη νέα χρονιά. Η απόφαση είναι εκεί, ο ενθουσιασμός το ίδιο. Αλλά η καθημερινότητα δεν αλλάζει. Κι αυτό δεν οφείλεται αποκλειστικά και μόνο σε αδυναμία θέλησης.

Για να είναι υλοποιήσιμη μία απόφαση πρέπει να είναι συγκεκριμένη. Το «να έχω περισσότερο χρόνο για τον εαυτό μου», για παράδειγμα, δεν είναι στόχος, είναι ευχή. Ύστερα, ένας στόχος πρέπει να συνοδεύεται από σαφές σχέδιο υλοποίησης. Πού θα βρεθεί ο χρόνος αυτός; Ποιες δραστηριότητες θα παραλειφθούν ή θα περιοριστούν; Πού τοποθετείται εντός ημέρας ή εβδομάδας ο χρόνος που θα αφιερώνω στον εαυτό μου;

Τι περιλαμβάνει;

Ένας στόχος πρέπει να είναι ρεαλιστικός. Πολύ συχνά υποκύπτουμε σε αυτό που οι επιστήμονες ονομάζουν «η πλάνη του "όλα ή τίποτα"» (bifurcation fallacy). Στοχεύουμε στο «όλα» ακόμα κι αν βρισκόμαστε στο «τίποτα». Και είτε δεν ξεκινάμε ποτέ, επειδή ο στόχος τρομάζει, είτε απογοητευόμαστε πολύ νωρίς και σταματάμε.

Η επιλογή μικρότερων ή ενδιάμεσων στόχων και η σταδιακή επίτευξή τους έχουν καλύτερα αποτελέσματα. Όταν κάνουμε μια μικρή αλλαγή στη συμπεριφορά μας, αυτή ενεργοποιεί αλυσιδωτή αντίδραση και προκαλεί αλλαγή σε άλλες συνδεδεμένες συμπεριφορές, οδηγώντας σε ένα πολύ μεγαλύτερο συνολικό αποτέλεσμα (domino effect). Επιπλέον, όπως εξηγεί ο **Charles Duhigg**, συγγραφέας του βιβλίου «**The Power of Habit**», οι συνήθειες δεν καταργούνται ούτε αλλάζουν απότομα· αντικαθίστανται σιγά σιγά. Κι έτσι, η μικρή αλλαγή γίνεται συνήθεια και οδηγεί σε περισσότερες αλλαγές και τελικά στη μεγάλη (πιθανώς επιθυμητή) αλλαγή.

Η άλλη όψη της αναβλητικότητας!

«Μην υψώνεις τη φωνή σου, βελτίωσε την επιχειρηματολογία σου»

Εβδομαδιαίες συναντήσεις και σεμινάρια από τον Ρητορικό Όμιλο του ΟΠΑ

του Χρήστου Κατσιώνη, Φοιτητή Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΟΠΑ

Σε μια τυπική συζήτηση της νεολαίας σπανίως θα αναφερθούν θέματα όπως οι σχέσεις της Δύσης με τη Σαουδική Αραβία, οι ενδεχόμενες αλλαγές στο πολίτευμα της Ελλάδας, η εκπροσώπηση μειονοτήτων στο ελληνικό κοινοβούλιο ή η υιοθεσία παιδιών από ομόφυλα ζευγάρια.

Στο πλαίσιο ενός debate εμβαθύνει κανείς σε θέματα που ίσως να μην περίμενε ποτέ πως θα συζητούσε, και μάλιστα η πλευρά που καλείται να υποστηρίξει είναι τυχαία. Έτσι, μπορεί να καταλάβει περισσότερα για τον εαυτό του και τον τρόπο που αντιλαμβάνεται τον κόσμο γύρω του.

Ο Ρητορικός Όμιλος του ΟΠΑ, μέσα από εβδομαδιαίες προπονήσεις και σεμινάρια, μαθαίνει σε φοιτητές του πανεπιστημίου μας –και όχι μόνο– πώς να εκφράζουν καλύτερα τις σκέψεις τους και πώς να δομούν τον λόγο τους, επιχειρηματολογώντας σχετικά με σημαντικά κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα τόσο της ελληνικής όσο και της διεθνούς επικαιρότητας.

«Αν και στο εξωτερικό το debate είναι αρκετά δημοφιλές, στην Ελλάδα, τη χώρα που γέννησε τη ρητορική, ποτέ δεν ήταν ευρύτερα γνωστό ως δραστηριότητα», λέει ο **Πέτρος Παπαλιανός**, απόφοιτος του ΟΠΑ και συνιδρυτής του Ρητορικού Ομίλου του πανεπιστημίου, που φέτος συμπληρώνει 13 χρόνια ζωής.

«Τον πρώτο καιρό λειτουργίας του ομίλου η προσέλευση των φοιτητών δεν ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική, αλλά μετά από ανακοινώσεις, αφίσες και debate επίδειξης ο κόσμος ξεκίνησε να έρχεται συστηματικά».

Ποια είναι ακριβώς η διαδικασία; Υπάρχουν 4 ομάδες των 2 ατόμων οι οποίες καλούνται με δομημένα επιχειρήματα να τοποθετηθούν υπέρ ή κατά ενός θέματος, ενώ οφείλουν να αντικρούσουν τις θέσεις της αντίπαλης πλευράς. Οι ομιλητές πληροφορούνται το θέμα και

▲ Διοργανωτές, κριτές και συμμετέχοντες του 8ου Πανελληνίου Πρωταθλήματος Debate του ΟΠΑ

► Οι νικητές του Πρωταθλήματος Αγγελική Φιλιππάτου και Γιώργος Αγγελόπουλος μαζί με τους υπεύθυνους θεμάτων του Πρωταθλήματος Αρτέμη Σεμένογλου και Βασίλη Κούκη

Στο πλαίσιο ενός debate εμβαθύνει κανείς σε θέματα που ίσως να μην περίμενε ποτέ πως θα συζητούσε.

την πλευρά που υποστηρίζουν μόλις 20 λεπτά πριν την έναρξη του debate, γεγονός που τους κάνει να αναπτύσσουν γρήγορα αντανakλαστικά ως προς τον τρόπο διαχείρισης του εκάστοτε ζητήματος, για να φέρουν εις πέρας όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα τον ρόλο τους κατά τη διάρκεια της 7λεπτης ομιλίας τους.

Ας δούμε όμως τι μας είπαν για τη σχέση τους με τη ρητορική οι πρωταγωνιστές του 8ου Πανελληνίου Πρωταθλήματος Debate του ΟΠΑ, που διοργανώ-

θηκε με επιτυχία στις 17 και 18 Δεκεμβρίου 2016 με συμμετοχή 24 ομάδων Ιδρυμάτων από όλη την Ελλάδα.

Νικήτρια αναδείχθηκε η ομάδα του Ρητορικού Ομίλου του ΟΠΑ με την **Αγγελική Φιλιππάτου** και τον **Γιώργο Αγγελόπουλο**, ενώ καλύτερος ομιλητής του τουρνουά ο **Χάρης Μυστακέλης**.

■ «Η ενασχόλησή με το debate μου δίδαξε πόσο χρήσιμο και διασκεδαστικό είναι να μπορεί κανείς να βασίζει τη σκέψη του σε λογικά επιχειρήματα, αλλά

και να έρχεται σε επαφή με σκεπτόμενους ανθρώπους, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό».

Αγγελική Φιλιππάτου

■ «Μέσα από το debate έμαθα να οργανώνω καλύτερα τη σκέψη μου, να σέβομαι την οπτική των άλλων, και κατάλαβα ότι όλα τα θέματα δεν είναι μονόπλευρα».

Γιώργος Αγγελόπουλος

■ «Το debate για εμένα, πέρα από τις εμπειρίες και τις φιλίες που έχω κερδίσει, είναι κυρίως ένας τρόπος εξοικείωσης με την παραγωγή λόγου μπροστά σε κοινό και τη χρησιμοποίηση φαινομενικά άσχετων πληροφοριών για να αποδείξεις ότι έχεις δίκιο».

Χάρης Μυστακέλης

Ο Ρητορικός Όμιλος του ΟΠΑ σας καλεί να βιώσετε και εσείς την ξεχωριστή εμπειρία του debate. Αν παρ' όλα αυτά αυτό το κείμενο δεν σας έπεισε, τότε έχετε 7 λεπτά να το αντικρούσετε και να υποστηρίξετε την αντίθετη άποψη!

Ρητορικός Όμιλος του ΟΠΑ

Κάθε Πέμπτη στις 19:00 στην αίθουσα Α42

www.facebook.com/aueb.debating

www.youtube.com/user/AUEBdebating

Εσείς ρωτάτε, εμείς απαντάμε

Business Analytics και Big Data: Η Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση

του **Δαμιανού Χατζηαντωνίου**, Αναπληρωτή Καθηγητή Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΟΠΑ

Η χρησιμοποίηση δεδομένων στη λήψη σωστών, έγκυρων και έγκαιρων αποφάσεων έχει αναχθεί σε «εκ των ων ουκ άνευ» παράγοντα επιτυχίας για τους περισσότερους σύγχρονους επιχειρηματικούς ομίλους και οργανισμούς. Ταυτόχρονα, τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και εφαρμογών –εξάπλωση των κοινωνικών δικτύων, εκτεταμένη χρήση smartphones, εγκατάσταση αισθητήρων κ.ά.– ο όγκος και η μορφή των δεδομένων έχουν αλλάξει δραματικά, ενώ οι δυνατότητες ανάλυσης και επεξεργασίας τους είναι εντυπωσιακές. Οι όροι Big Data, Business Analytics και Data Science βρίσκονται πλέον στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων των IT τμημάτων μικρών και μεγάλων οργανισμών.

Ο όγκος των δεδομένων που συλλέγεται και επεξεργάζεται καθημερινά

είναι τεράστιος, αντιπροσωπεύοντας και την πιο μικρή δραστηριότητά μας. Αρκεί κανείς να σκεφτεί τραπεζικές συναλλαγές, πιστωτικές κάρτες, δίκτυα αισθητήρων, Facebook, δεδομένα τηλεφωνικών κλήσεων, δεδομένα διαδικτύου, Google, έξυπνα τηλέφωνα, wearable devices και τόσα άλλα καθημερινά, για να συνειδητοποιήσει το εύρος και το μέγεθος της πληροφίας.

Αυτό επέφερε μεγάλες αλλαγές στο πώς αντιλαμβάνονται τη λήψη αποφάσεων μεγάλες εταιρείες και οργανισμοί. Πλέον, τις περισσότερες φορές, αντί να αναπτύσσουν μοντέλα, ξεκινούν από την ανάλυση των δεδομένων που κατέχουν, τα συνδυάζουν με άλλα που συλλέγουν από διάφορες πηγές, και τα μοντέλα προκύπτουν αυτόματα με τη μορφή προτύπων. Όπως διατυπώνει περιεκτικά το περιοδικό «Wired», ήδη από τον Αύγουστο του 2008: «Η αναζήτηση

της γνώσης άρχιζε με “μεγάλες” θεωρίες. Πλέον ξεκινά με τεράστιους όγκους δεδομένων». Και συνεχίζει: «Παντού αισθητήρες. Απεριόριστος χώρος αποθήκευσης. Σύννεφα επεξεργαστών. Η ικανότητά μας να καταγράφουμε, να αποθηκεύουμε και να κατανοούμε μεγάλους όγκους δεδομένων αλλάζει την επιστήμη, την ιατρική, τις επιχειρηματικές διαδικασίες και την τεχνολογία».

Οι εφαρμογές Business Analytics απαιτούν ένα ευρύ φάσμα γνώσεων, που περιλαμβάνει γνώσεις management και επιχειρηματικών διαδικασιών, διαχείριση δεδομένων και στατιστικής ανάλυσης, καινοτομία και επιχειρηματικότητα, ακόμα και νομικές γνώσεις για την ιδιωτικότητα και την προστασία δεδομένων. Για παράδειγμα, υπάρχουν προγράμματα σπουδών που περιλαμβάνουν –πολύ σωστά, κατά τη γνώμη μας– ακόμα και μαθήματα Creativity! Αυτό είναι σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενο, καθώς ο μετασχηματισμός των δεδομένων σε χρήσιμη πληροφορία στη λήψη αποφάσεων ενός οργανισμού περνάει από διάφορες φάσεις (data analysis lifecycle*), πάντοτε όμως στο πλαίσιο των επιχειρηματικών στόχων (business goals) που έχει θέσει ο οργανισμός. Γι’ αυτόν τον λόγο, η γνώση του συγκεκριμένου επιχειρηματικού πεδίου (domain expertise) είναι σημαντικός παράγοντας επιτυχίας μιας εφαρμογής Business Analytics.

* Challenges and Opportunities with Big Data, cra.org/coc/wp-content/uploads/sites/2/2015/05/bigdatawhitepaper.pdf

Ξέρατε ότι...

«τρέχει» φοιτητικός διαγωνισμός για τον πολιτισμό και την ελληνική οικονομία;

Για 23η συνεχόμενη χρονιά διοργανώνεται ο **Φοιτητικός Διαγωνισμός Economía**.

Ο διαγωνισμός αυτός έχει εξελιχθεί σε θεσμό τόσο για τους φοιτητές του ΟΠΑ όσο και για τους σπουδαστές όλων των Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας.

Η θεματική ενότητα την οποία καλούνται να αναπτύξουν οι συμμετέχοντες στον φετινό διαγωνισμό είναι «Πολιτισμός και ελληνική οικονομία».

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα **www.economia.gr**

Καταληκτική ημερομηνία για υποβολή των εργασιών έχει οριστεί η **31η Μαρτίου 2017**.

Με την υποστήριξη

